Givandet i siffror 2022

En rapport om givande och insamling av gåvor och bidrag bland Giva Sveriges medlemmar

giva SVERIGE

Branschorganisationen för tryggt givande

Innehåll

1

Inledning 4
Sammanfattning 5
1. 2022 – ett rekordår för givandet 6
1.1 Insamlade medel ökar med 34% efter mobilisering för Ukraina 6
1.2 Genomsnittlig ökning med 10% per år sedan 2004 8
1.3 Blandad bild trots stor ökning 9
1.4 De 20 största insamlingsorganisationerna 10
1.5 Insamlade utifrån organisationsstorlek 11
1.6 Gåvor och bidrag per ändamål 14
2. Vad händer med givandet under 2023? 18
2.1 Givandet följer historiskt sett BNP 18
2.2 Olika scenarier för gåvoutvecklingen 2023 20
2.3 Gåvoindex – Organisationernas syn på nuläget och framtiden 21
2.4 En majoritet av svenska folket avser att ge under 2023, med forskning som mest populära ändamål 22
3. Insamlade medel per givarkategori 24
3.1 Allmänhetens totala givande 28
3.1.1 Gåvor från allmänheten 29
3.1.2 Antalet givare till organisationerna ökar med 23% 31
3.1.3 Skattereduktion för gåvor motiverar befintliga givare att ge mer 34
3.1.4 Fler har gett stora gåvor under 2022, men färre organisationer har tagit del av dem 37
3.1.5 Testamenterade gåvor 38
3.1.6 Minnes- och hyllningsgåvor 41
3.2 Gåvor och bidrag från företag 43
3.3 Gåvor och bidrag från andra organisationer 45
3.4 Gåvor och bidrag från Postkodlotteriet 47
4. Insamlingskanaler 49
4.1 Postala utskick bidrar till 11% av intäkterna från gåvor från allmänheten 49

4.2 Digitala insamlingskanaler 50
4.2.1 Gåvor via sociala plattformar på liknande nivåer som tidigare 51
4.2.2 Minnesgåvor största användningen för digitala plattformar 52
4.3 Second hand 52
4.4 Webbshop 53
5. Insamlade medel per medlemskategori 55
5.1 Medlemmar 5–9,9 miljoner kronor 56
5.2 Medlemmar 10–19 miljoner kronor 57
5.3 Medlemmar 20–49 miljoner kronor 58
5.4 Medlemmar 50–99 miljoner kronor 59
5.5 Medlemmar >100 miljoner kronor 60
Om rapporten och kontakt 61

Inledning

Långsiktiga och hållbara förutsättningar för finansiering är avgörande för ett livskraftigt civilsamhälle som också är ryggraden i en stabil demokrati. Den privata finansieringen av civilsamhället genom gåvor, bidrag och strategiska samarbeten utgår från viljan att gemensamt bidra till att göra samhället bättre. Gåvor, bidrag och samarbeten innebär möjligheter till en bredare och säkrare finansiering för organisationerna men är också ett kvitto på engagemang för idéburna organisationers verksamhet och ändamål. Därför arbetar Giva Sverige för en bred folkfilantropi där gåvogivandet ses som ett sätt av flera att engagera sig i samhället.

Det gångna året var åter ett omvälvande år då pandemin följdes av Rysslands invasion av Ukraina och därefter ett snabbt ökande kostnadsläge och stigande räntor. Den breda mobiliseringen från allmänhet, företag och organisationer till stöd för Ukraina och dess befolkning innebar ett exceptionellt gåvogivande under 2022 vilket vi nu kan summera i siffror i den här rapporten. Utvecklingen i vår omvärld satte också stor ekonomisk press på många inom Sveriges gränser, vilket inneburit ökade behov som i hög utsträckning mötts av de organisationer som arbetar med socialt arbete och stöd för utsatta grupper i samhället. Även till dessa ändamål går att se ett ökat stöd från allmänhet och företag under 2022.

Med hjälp av statistiken i den här rapporten kan vi ge en bild av hur insamling av gåvor har utvecklats och vuxit under 2022 både på en övergripande nivå och nedbrutet i givargrupper. Trots en försämrad ekonomisk utveckling visar 2022 på ett underliggande stabilt givande. Något som även fortsatt in på det första kvartalet 2023 men där osäkerheten ökar inför en stundande lågkonjunktur. I våra kvartalsrapporter följer vi löpande utvecklingen av givandet och som komplement till det lanserar vi nu också ett Gåvoindex för att månadsvis ge en indikation på hur givandet utvecklas.

Rapporterna bidrar med faktaunderlag och referenspunkter till våra medlemmar som gör att de kan arbeta på ett mer professionellt sätt men det ger också kunskap till politiker och beslutsfattare i olika delar av samhället. Vår förhoppning är att med mer faktabaserad kunskap ge organisationer mod att fortsätta investera i insamling av gåvor och strategiska samarbeten för att engagera fler att vara med och bidra till den bredd av ändamål och de ambitioner för ett bättre samhälle som civilsamhället, och våra medlemmar, representerar. Men vi hoppas också att mer kunskap om givande, insamling av gåvor och strategiska samarbeten bidrar till politiska beslut som ger förutsättningar för en långsiktig och hållbar finansiering av civilsamhället.

Charlotte Rydh
Generalsekreterare

Mårten Palmefors
Analytiker

Sammanfattning

- Under 2022 samlade Giva Sveriges medlemmar in drygt 13,1 miljarder kronor i gåvor och bidrag från allmänheten, företag och organisationer. Det är en ökning med 34% eller drygt 3,3 miljarder kronor jämfört med 2021
- Ökningen kommer framför allt från tre kategorier av givare; allmänheten (+27%), företag (+69%) och andra organisationer (+113%).
- Även om det totala beloppet ökar markant är det endast något fler organisationer som anger en ökning av gåvor och bidrag än de som erfar en minskning. Summan av minskningen är dock liten och de organisationer som minskar gör det oftast med få procent
- Antalet givare till organisationerna ökar med 23% till 5,7 miljoner. Ökningen beror dels på en större andel givare i befolkningen i samband med invasionen av Ukraina, dels att redan befintliga givare har gett mer och till fler olika organisationer.
- Ökningen av antalet givare har i huvudsak skett till organisationer med mer än 100 miljoner kronor i insamlade medel, där tre organisationer tillsammans står för 85% av ökningen i antal givare.
- Antalet testamenten ökar med 28% samtidigt som summan i kronor bara ökar med 3%. Det betyder att det genomsnittliga beloppet för ett testamente är betydligt lägre under 2022 än 2021, vilket möjligen kan vara en konsekvens av nedgången på fastighets- och aktiemarknaden.
- Företagens bidrag till ideella organisationer ökar till drygt 1,7 miljarder kronor och även icke-monetära gåvor ökar (pro-bono, utbyten av varor och tjänster etc.). Bidragen från företagsnära stiftelser sexdubblas, framför allt genom de 700 miljoner kronor från Akelius Foundation för matchning av gåvor 1:1 för att motivera till givande till stöd för Ukraina.
- Gåvor och bidrag från andra organisationer ökar med 113% eller knappt 1,3 miljarder kronor. Här inkluderas de företagsnära stiftelserna.
- Fyra av tio medlemsorganisationer i Giva Sverige är godkända för skattereduktion för gåvor. Av dessa har 64% kommunicerat möjligheten till skattereduktion under året och ungefär hälften av dem uppger att den genomsnittliga gåvan har ökat tack vare detta. De organisationer som inte är godkända för skattereduktion, och/eller inte samlar in till en typ av ändamål som är godkänt för skattereduktion, har generellt sett givare som ger lägre belopp.

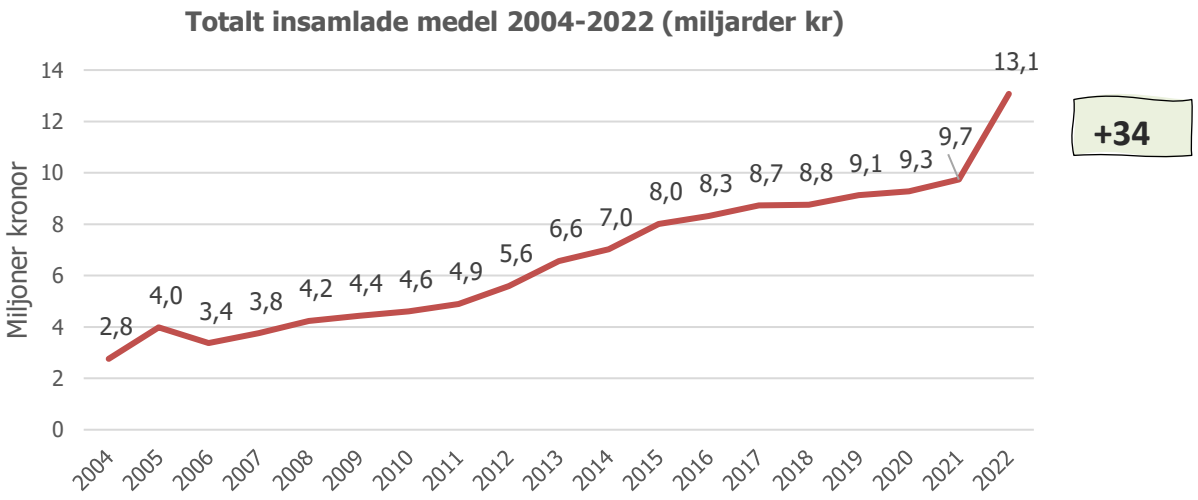
1. 2022 – ett rekordår för givandet

Här presenteras en sammanställning av medlems-organisationernas intäkter från gåvor, bidrag och samarbeten under 2022. Dessa siffror baseras på data från medlemsorganisationernas årsredovisningar och följer Giva Sveriges *Styrande riktlinjer för årsredovisning enligt K3* för redovisning av insamlade medel.

1.1 Insamlade medel ökar med 34% efter mobilisering för Ukraina

Under 2022 uppgick de totala intäkterna för Giva Sveriges medlemmar från gåvor, bidrag och samarbeten till 13,1 miljarder kronor, en ökning med 34% eller cirka 3,3 miljarder kronor jämfört med 2021 (9,7 miljarder kronor). Detta är den största absoluta ökningen av gåvor och bidrag från år till år som har uppmätts sedan Giva Sverige började mäta insamlade medel 2004, och den näst största procentuella ökningen efter 2005 som påverkades starkt av tsunami-katastrofen. I denna ökning ingår 186 miljoner kronor (1,4%) som tillkommer från nya medlemmar i Giva Sverige[1]. Totalt har 175 medlemmar i Giva Sverige svarat på enkäten, jämfört med 169 2021.

[1] Vanligen har inträdande och utträdande medlemsorganisationer inte någon större påverkan på totalt insamlade medel men under 2022 och 2023 har Giva Sverige fått några nya medlemmar vars intäkter från gåvor, bidrag och företagssamarbeten är mer omfattande.

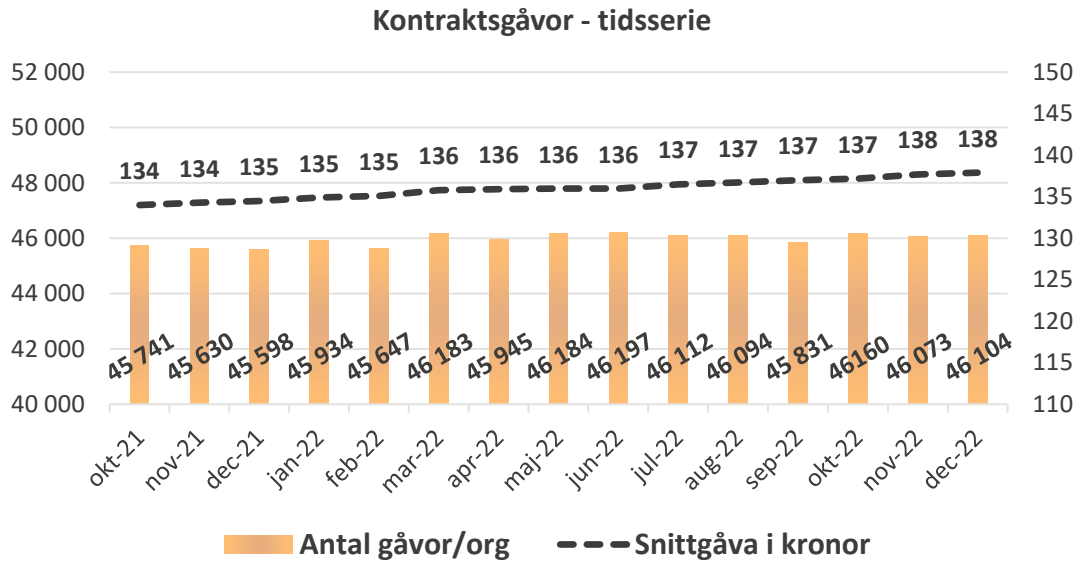

Figur 1 – Totala intäkter från gåvor, bidrag och samarbeten 2004 - 2022

Ökningen av givandet sker från alla givarkategorier samtidigt och är starkt sammankopplat till den breda mobiliseringen av engagemang och givande i samband med invasionen av Ukraina under vårvintern 2022. Framför allt är det gåvor från allmänheten, företag och andra organisationer som bidrar till den stora ökningen av totalt insamlade medel.

Även gåvor som inte redovisas i resultaträkningen, som till exempel gåvor som ges i form av tid, hyra, annonsutrymme, tjänster, kläder eller varor, har ökat markant under 2022 till 470 miljoner kronor, från 305 miljoner kronor under 2021.

2022 var ett år som inte bara präglades av invasionen i Ukraina med ett rekordartat givande, utan även en oro för minskat givande till följd av ökade elpriser och höjda räntor och den överhängande risken för en kommande lågkonjunktur. Giva Sveriges kvartalsstatistik, som samlar in statistik på månatlig basis från organisationer med mer än 25 miljoner kronor i insamlade medel, visade dock att givandet både för kontraktsgåvor och engångsgåvor stod pall väl även under hösten trots det dystra tonläget.

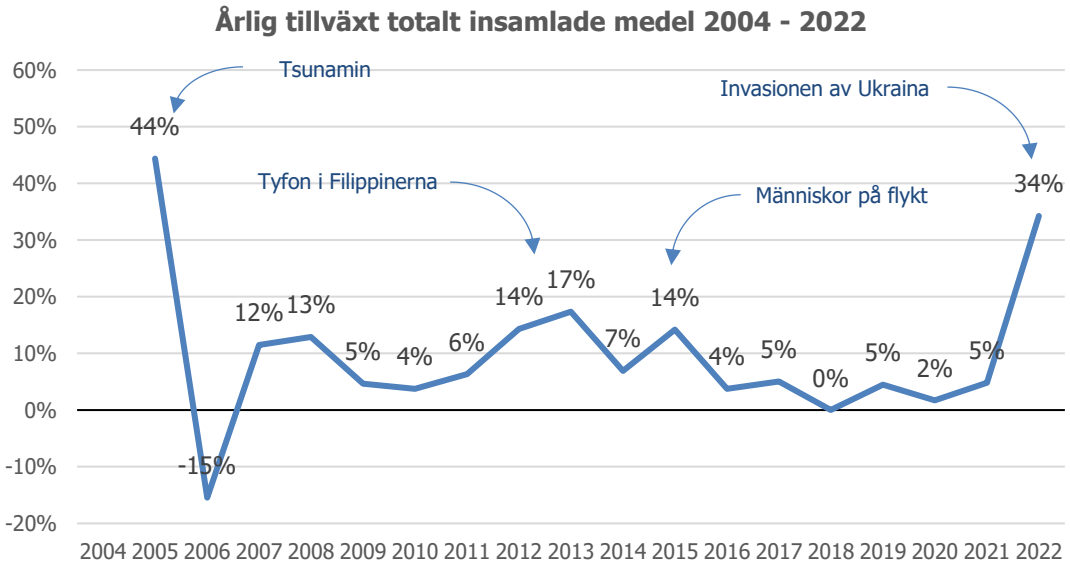

Figur 2 - Nyckeltal för regelbundna gåvor och engångsgåvor - Q4 2022 (27 tillfrågade organisationer)

Statistiken över insamlade gåvor och bidrag omfattar en stor del av gåvor i Sverige och utgjorde drygt 74% av alla gåvor till organisationer med 90-konto under 2022. Det saknas dock en total bild över givandet i Sverige då till exempel privat finansiering genom gåvor, bidrag och samarbeten vid universitet, högskolor och kulturinstitutioner, givande direkt till enskilda individer, insamling av gåvor via sociala plattformar samt remitteringar utomlands inte omfattas. Kollekter omfattas till viss del då de skänks till någon av Giva Sveriges medlemsorganisationer.

1.2 Genomsnittlig ökning med 10% per år sedan 2004

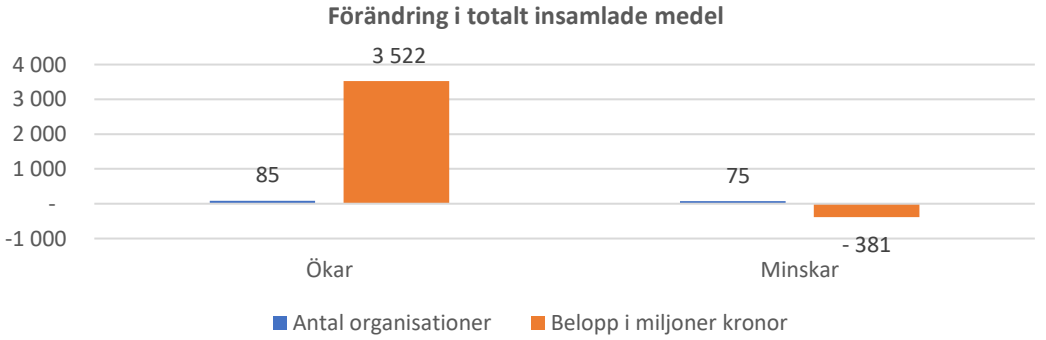
Även om givandet stadigt har ökat under hela 2000-talet innebär 2022 års ökning med 34% ett rekordår i procentuell ökning som endast slås av 2005, när givandet ökade med 44% procent mot året innan i samband med tsunamikatastrofen. I snitt har givandet ökat med 9,7% per år under 2004–2022, inräknat nedgången från 2005 till 2006 på 15%. Generellt sett ökar givandet i samband med stora händelser i omvärlden, vilket också ses vid tyfon och jordbävning i Filippinerna 2013 samt ökat antal människor på flykt i Europa 2015. En viktig poäng är dock att givandet generellt sett har fortsatt att öka även under de år som saknar tydliga sammanhållande händelser.

Figur 3 – Årlig tillväxt insamlade medel 2004 – 2022

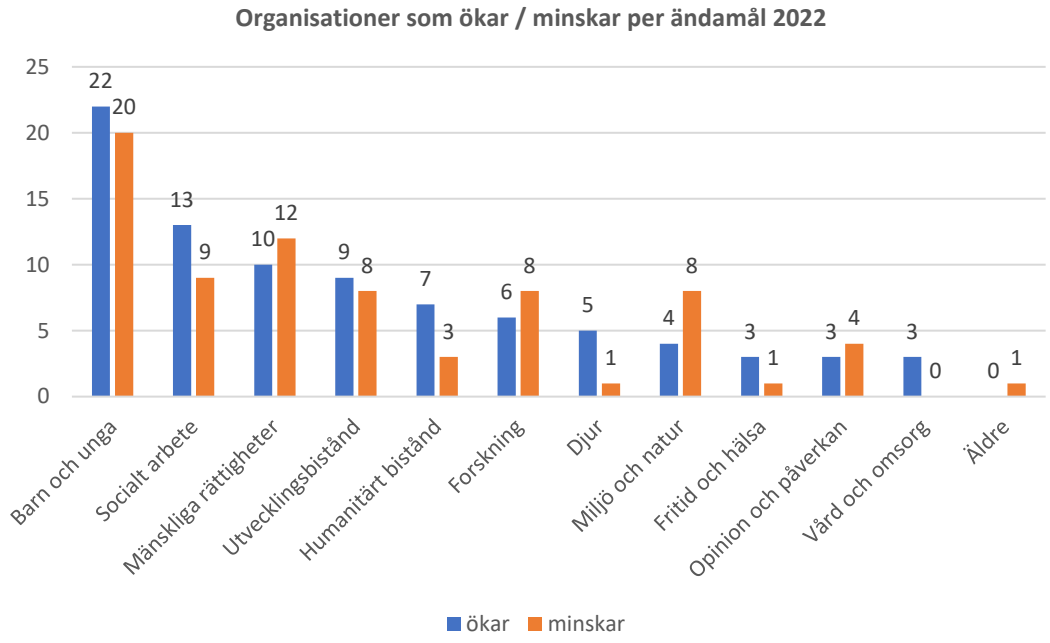
1.3 Blandad bild trots stor ökning

Även om givandet på övergripande nivå har ökat markant är ökningen inte jämnt fördelad över organisationerna. Den stora ökningen av insamlade medel har skett hos de organisationer som har haft insatser i Ukraina medan andra organisationer har fått kämpa mer i motvind, eller åtminstone utan draghjälp, för att få deras ändamål och verksamheter uppmärksammade. Totalt sett är det nästan lika många organisationer som visar på en minskning av insamlade medel 2022 som de som har ökat sina insamlade medel. Den totala minskningen i kronor är dock liten, vilket betyder att per organisation har det i de allra flesta fall handlat om en relativt marginell minskning av insamlade medel.

Figur 4 - Bilden ovan visar antalet organisationer som ökat respektive minskat insamlade medel enligt årsredovisningen samt ökningar och minskningar i miljoner kronor. Nya medlemmar ej medräknade.

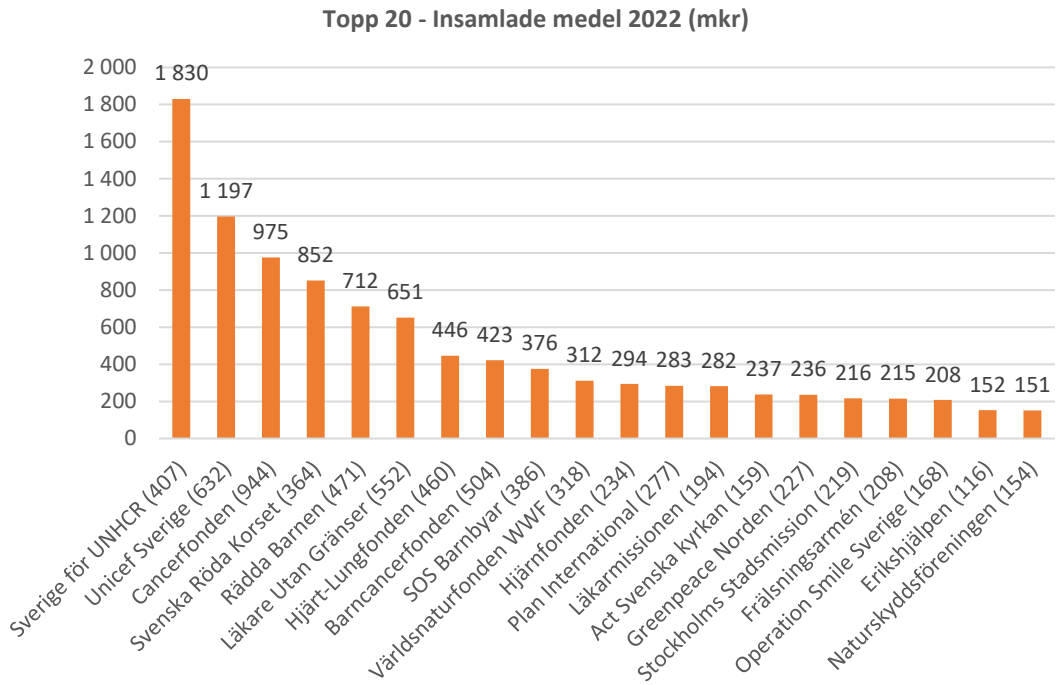
Det är framför allt en hög andel organisationer med inriktning mot humanitärt bistånd och vård och omsorg som ökat sin insamling, men även organisationer med djur som primärt ändamål har i de flesta fall ökat. Det enda ändamål som sett till alla sina organisationer visar en tydlig nedgång är miljö och natur, och även inom forskning är det fler organisationer som minskar de insamlade medlen under 2022 än de som ökar. Över lag ser dock utmaningarna som har lett till en ökning eller minskning ut att ha varit på organisationsnivå snarare än på en övergripande ändamålsnivå.

Figur 5 - Organisationer som ökar / minskar 2022 per ändamål

1.4 De 20 största insamlingsorganisationerna

De 20 organisationerna med mest intäkter från gåvor och bidrag 2022 samlade in över 10 miljarder kronor vilket motsvarar 77% (72% 2021) av totalt insamlade medel. I topp ligger Sverige för UNHCR och Unicef Sverige som båda samlade in långt över 1 miljard vardera, bland annat tack vare en matchningskampanj av gåvor till stöd för Ukraina från Akelius Foundation. Kampanjen, som innebar att gåvor matchades 1:1 under en begränsad period, resulterade i ett totalt bidrag från Akelius Foundation på 700 miljoner kronor, där 500 miljoner kronor tillföll Sverige för UNHCR och 200 miljoner kronor gick till Unicef Sverige. Dessa två organisationer stod tillsammans för 23% av totalt insamlade medel under 2022.

Figur 6 - Summa insamlade medel 2022, föregående år inom parentes

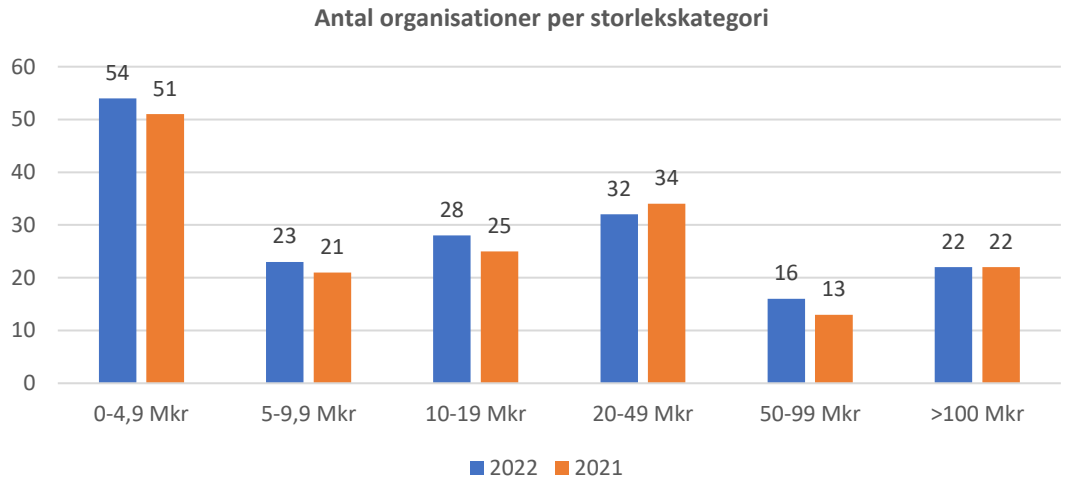
Cancerfonden, som har toppat listan de senaste åren, har även under 2022 lyckats engagera för sitt ändamål och ökat intäkterna från gåvor och bidrag från 944[2] miljoner kronor till 975 miljoner kronor, trots ett år i relativ medieskugga. Det har dock varit ett svårnavigerat år för ett av de ändamål som traditionellt är det som svenskar ger mycket till; forskning. På topplistan finns både organisationer som minskar och som ökar med forskning som huvudändamål. Topplistan domineras i stället av organisationer som har haft insatser riktade till Ukraina med primära ändamål som humanitärt bistånd och barn och unga. Bland organisationerna på topp-20 har de flesta organisationer lyckats matcha sin insamling av gåvor från 2021 eller öka gåvor och bidrag något. Det är 14 organisationer som ökar sina insamlade medel under 2022 medan 6 organisationer ser en minskning av insamlade medel.

1.5 Insamlade utifrån organisationsstorlek

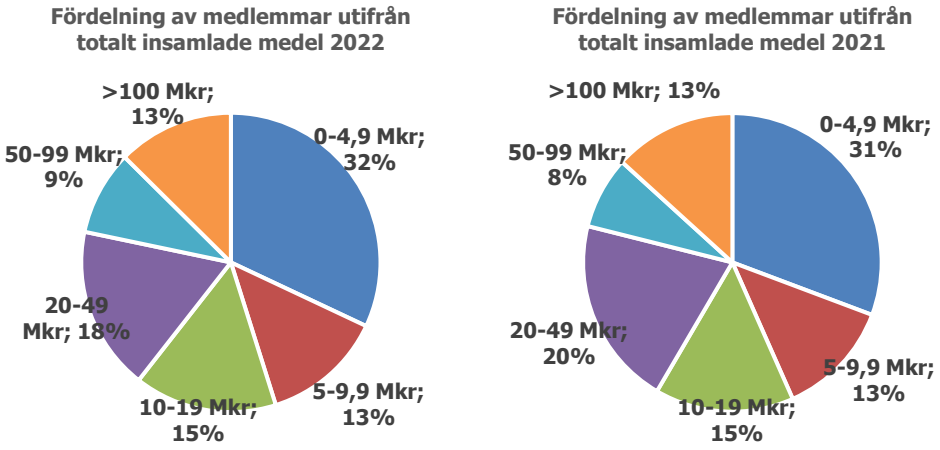
Organisationerna delas in i sex olika storlekskategorier baserat på totalt insamlade medel. Statistik för varje storlekskategori presenteras mer i detalj i rapportens sista del.

[2] Justering av förra årets resultat efter addering av lotteriintäkter

Dessa inledande diagram ger en uppfattning om hur medlemsgruppen ser ut utifrån insamlade medel och visar att det är en stor spridning av organisationerna baserat på insamlade medel. Det innebär dock inte att alla organisationer med insamlade medel mindre än 10 miljoner kronor är små. Flera av dem har andra verksamhetsintäkter och insamlade medel är endast en del. Samtidigt är det många medlemsorganisationer som har en liten total omsättning och där huvuddelen utgörs av gåvor och bidrag. Giva Sveriges medlemsgrupp kan därför sägas spegla civilsamhällets bredd av organisationer och ändamål.

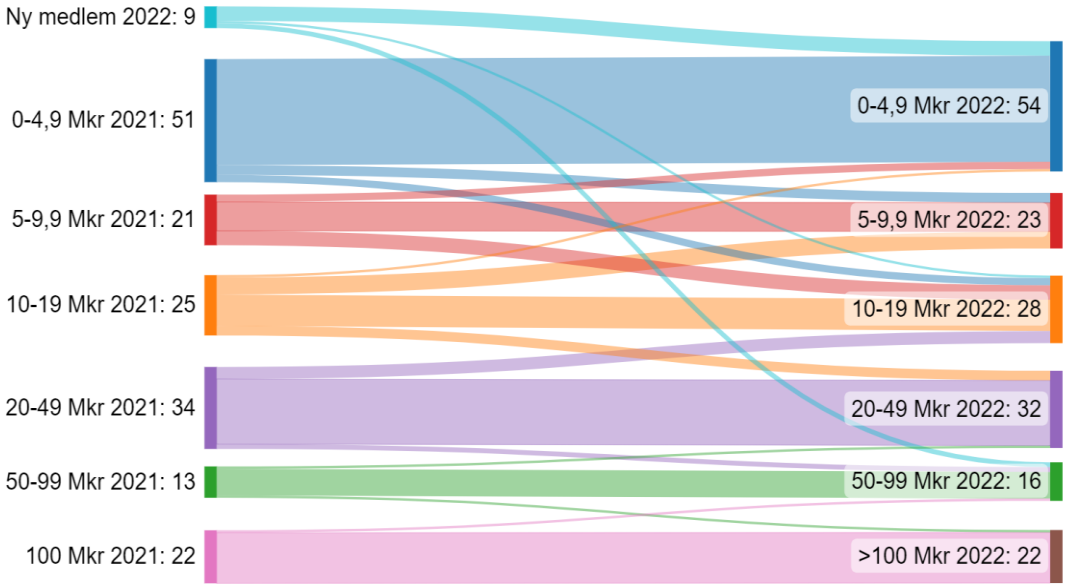
Figur 7 - Antalet medlemsorganisationer utifrån storlek på insamlade medel.

Figur 8 – Fördelning av Giva Sveriges medlemmar utifrån totalt insamlade medel 2022

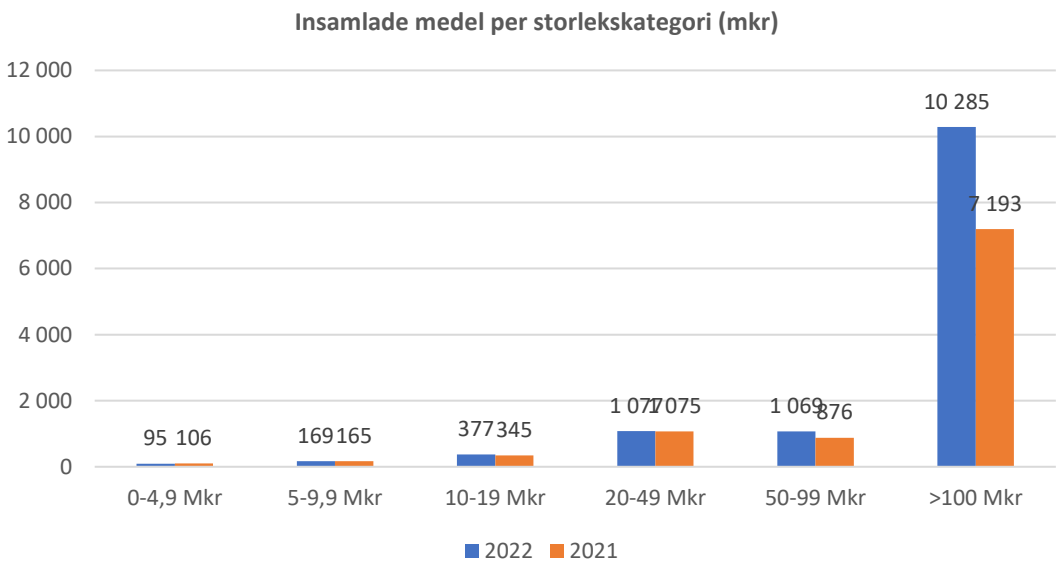
När man ser på förflyttningarna bland medlemmarna vad gäller insamlade medel är det inte så många och stora förflyttningar, men det har varit ett komplext år för de som 2021

samlade in mellan 10–49 miljoner kronor, där det är fler som rör sig mot en lägre kategori än till en högre, vilket har varit utvecklingen tidigare år.

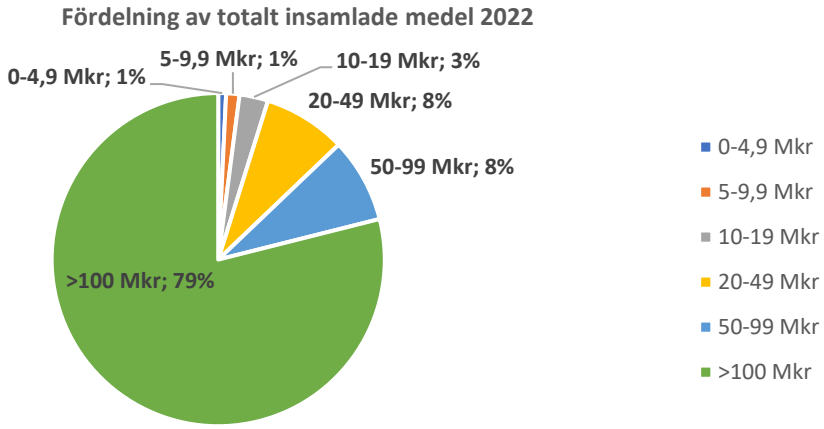
Figur 9 - Förändring i storlek på insamlade medel 2021 till 2022

Insamlade medel per storlekskategori visar att den stora ökning av givandet som skett under 2022 nästan uteslutande hamnat hos de stora insamlingsorganisationerna där organisationer med mer än 100 miljoner kronor i insamlade medel ökat intäkterna från gåvor och bidrag med mer än tre miljarder kronor. Som figur 7 och figur 9 visar handlar det alltså om att många av de organisationer som redan tidigare har samlat in över 100 miljoner kronor har haft insatser i Ukraina och utifrån det samlat in stora summor pengar. Organisationer med mer än 100 miljoner i insamlade medel har ökat sin insamling med 43% under 2022.

Figur 8 - Insamlade medel per storlekskategori i miljoner kronor

Den stora ökningen bland de större organisationerna gör att dessa i år står för 79% av totalt insamlade medel under 2022, en ökning från 74% under 2021.

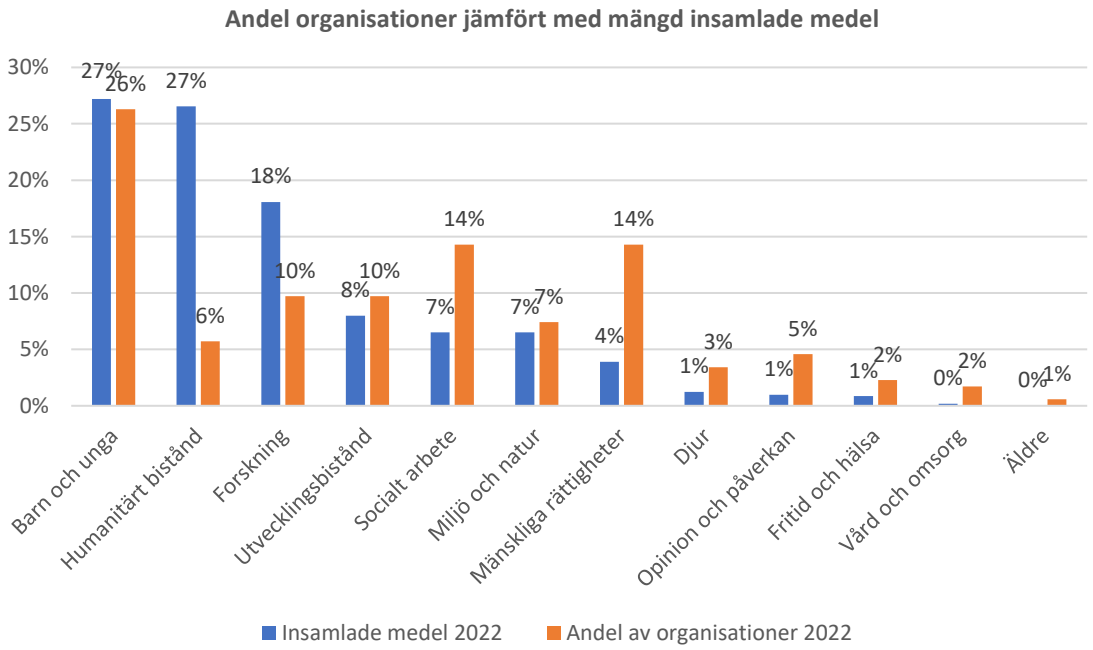

Figur 9 – Fördelning av totalt insamlade medel 2022 utifrån storlek på insamlade medel

1.6 Gåvor och bidrag per ändamål

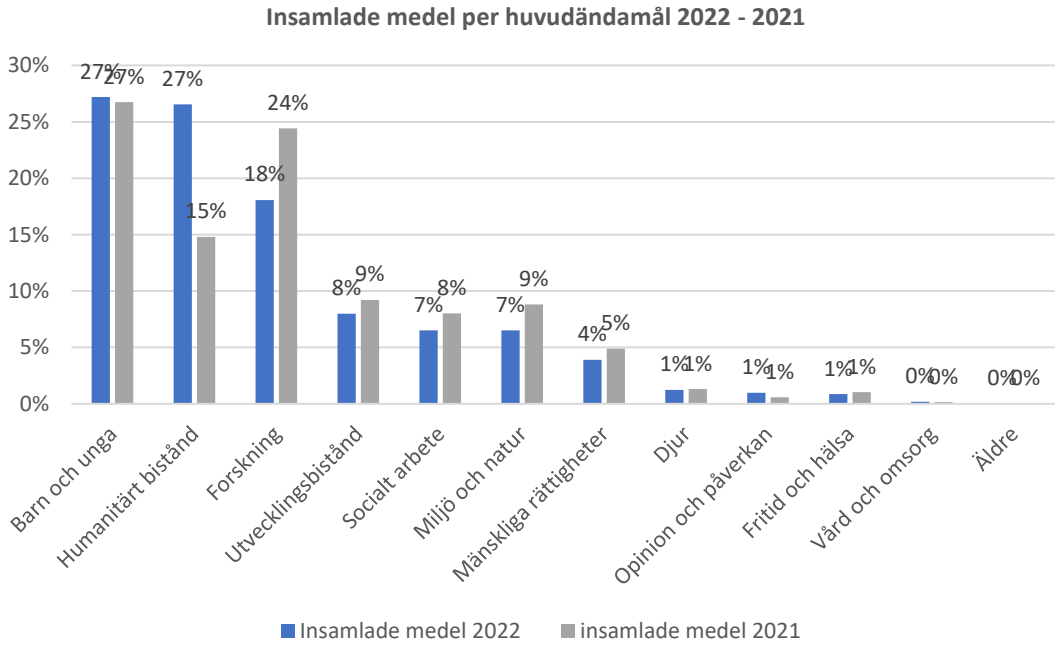
De flesta organisationer har flera ändamål för sin verksamhet. I denna undersökning har organisationerna ombetts att ange sitt huvudändamål. Nedan visas fördelningen av medlemsorganisationer samt totalt insamlade medel mellan de olika huvudändamålen. Vanligaste ändamålet och det som även samlar in mest pengar är barn och unga. Socialt

arbete är det näst vanligaste ändamålet med 14% av organisationerna, men är inte lika stort vad gäller intäkter från gåvor och bidrag med 7% av de totalt insamlade medel. Det omvända gäller för humanitärt bistånd som innefattar 6% av organisationerna men 27% av insamlade medel under 2022.

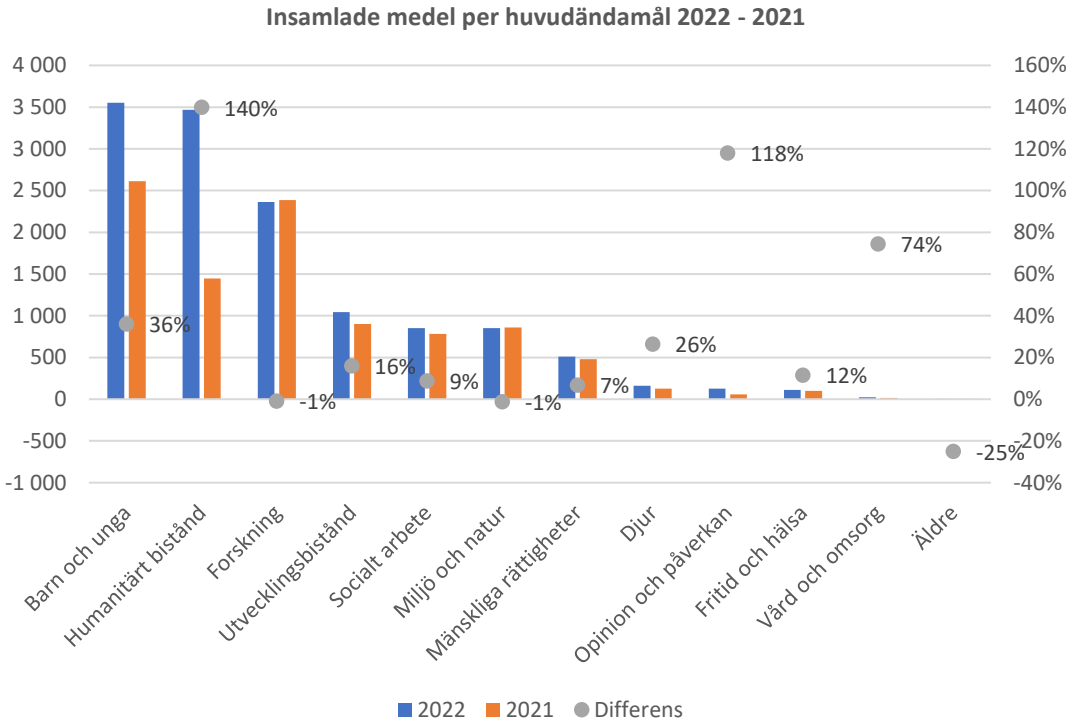
Figur 10 – Insamlade medel och andel av ändamål bland organisationer

Fördelningen bland medlemmarna har endast justerats med de nya medlemmarna som tillkommit, men fördelningen av insamlade medel har ändrat sig markant. Ukraina-effekten syns tydligt i att humanitärt bistånd har vuxit i andel, medan andelen givande till forskning har sjunkit i samma utsträckning. Nästan alla huvudändamål förutom humanitärt bistånd har minskat sin andel, utom de ändamålen med ett fåtal organisationer.

Figur 11 - Insamlade medel per huvudändamål 2022 vs 2021

När man ser på faktisk insamling, och inte andel av den totala, syns tydligt att i princip alla ändamål utom Humanitärt bistånd och Barn och unga ligger kvar på ungefär liknande nivåer som 2021, eller ökar något. Den ökning som har skett i det totala givandet har alltså till allra största delen gått till de huvudändamål som organisationer med insatser i Ukraina har. Det är emellertid endast Miljö och natur och Forskning av de stora ändamålen uppvisar minskande intäkter från gåvor och bidrag, och då med endast ungefär en procent. Totalt sett ökar Humanitärt bistånd med 140% och Barn och unga med 36%, medan övriga ändamål tillsammans ökar med 6%. De 6% ligger mer i linje med den snittökningen som sektorn har sett de senaste åren, och visar att även om den stora ökningen av givandet 2022 har skett till förmån för Ukraina finns det fortfarande en underliggande tillväxt av givandet.

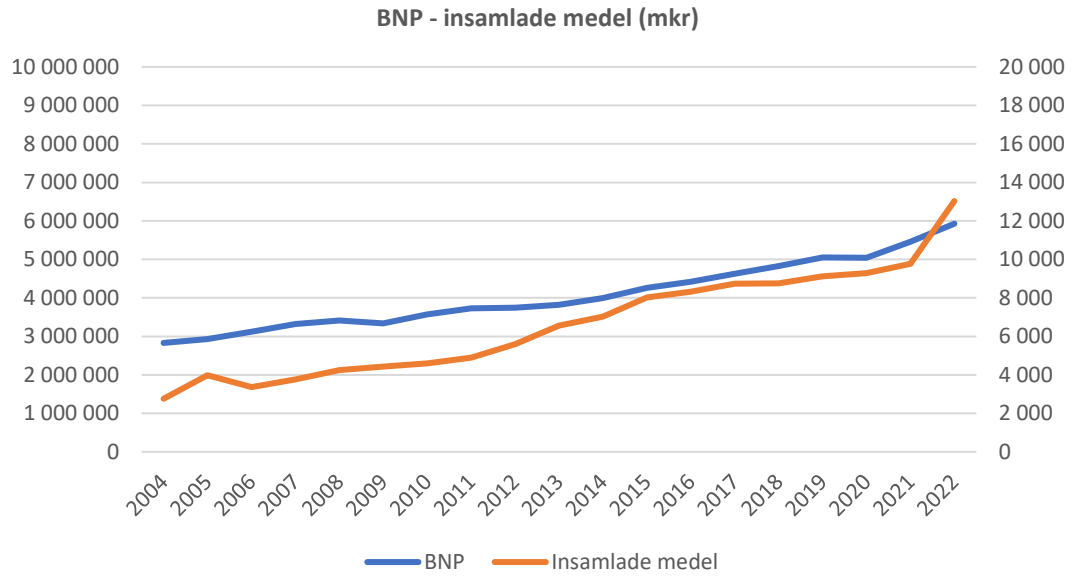

Figur 12 - Insamlade medel per huvudändamål (mkr)

2. Vad händer med givandet under 2023?

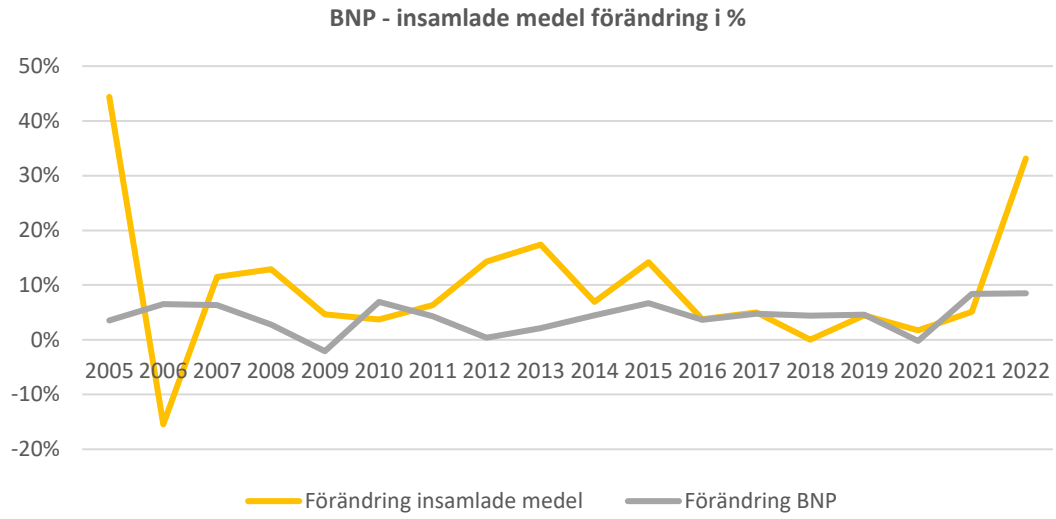
2.1 Givandet följer historiskt sett BNP

Så som tillväxten av insamlade medel har sett ut över de senaste tjugo åren har det varit rimligt för organisationer att tro på en ökning av gåvor och bidrag. Ökningen av insamlade medel har historiskt sett följt utvecklingen för bruttonationalprodukten (BNP) som normalt stiger från år till år. Däremot tillkommer större toppar för insamlade medel under år med exceptionella händelser, som till exempel vid flyktingströmmarna 2015 och vid invasionen av Ukraina 2022. En kris som sker under ett år har inte påverkat den underliggande tillväxten i givandet eller fört över resurser från andra ändamål, utan snarare adderat till givandet. Åren efter kriser har också givandet stabiliserat sig på den högre nivå som det ökande givandet under krisåret åstadkommit, i stället för att falla tillbaka till nivåerna som var åren innan.

Figur 13 – BNP (kvartalsdata, SCB) jämfört med insamlade medel 2007 – 2022

För första gången sedan våra mätningar av insamlade medel startade står vi nu inför ett år där BNP förväntas minska[3] och risken är överhängande för att vi antingen befinner oss i eller är på väg in i en lågkonjunktur. Under de tjugo år som Giva Sverige har mätt insamlade medel finns egentligen bara en tydlig nedgång i den allmänna ekonomin att jämföra med, nämligen 2009 efter den globala finanskrisen. Trots en tillbakagång i BNP ökade då fortsatt givandet. Detta ligger i linje med forskning som gjorts i England[4] på givande i recessionstider där givandet har setts öka i samband med ekonomisk tillväxt, men inte falla tillbaka i samma takt när ekonomin går in i en recession. Detta verkar delvis bero på substitutionseffekter, där gåvan man ger upplevs ha ett ännu större värde när ekonomin är sämre, kombinerat med att insamlingsorganisationer blir mer synliga och mer relevanta i kristider.

Figur 14 - BNP (kvartalsdata, SCB) jämfört med insamlade medel 2007 - 2022, förändring i procent

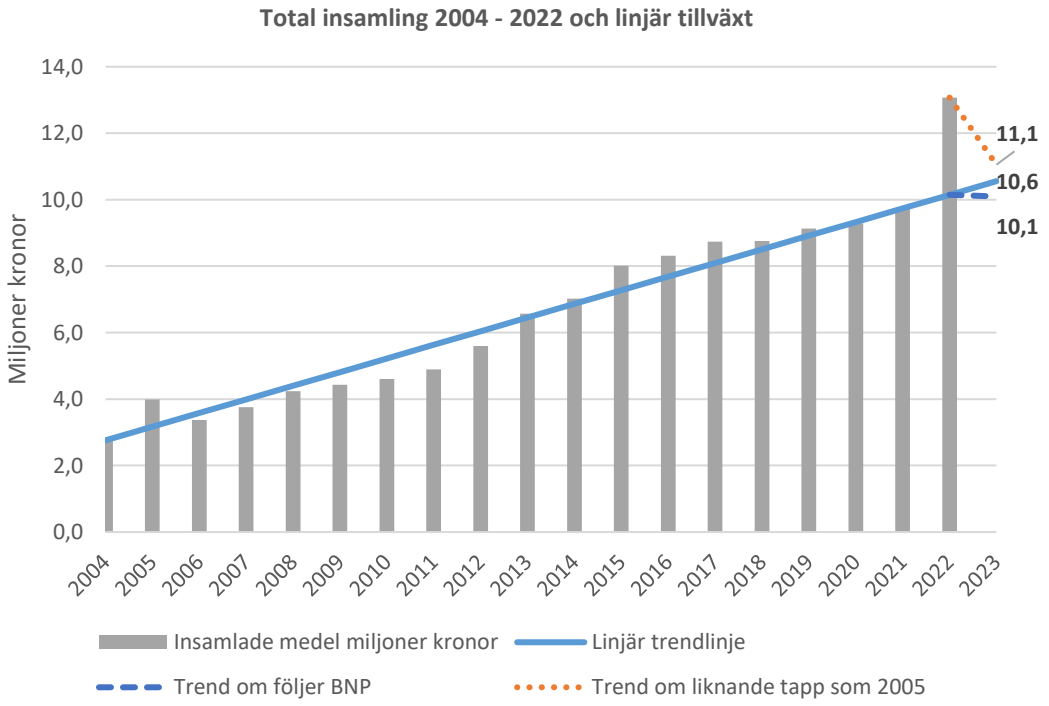
Samtidigt visar mer nyligen genomförd forskning i England och USA att det inte är säkert att dessa recessionstrender är lika relevanta nu som för 10–15 år sedan. Detta då andelen av befolkningen som ger pengar till ideella ändamål över den senaste tioårsperioden ser ut att ha sjunkit i England[5], något som även Giva Sveriges årliga undersökning om allmänhetens inställning till givande har visat på där andelen som uppger att de gett under de senaste sex månaderna har sjunkit från 63% 2016 till 53% 2023.

[3] Konjunkturinstitutet
[4] The New State of Donation – Three decades of household giving to charity 1978 – 2008, Cowley et al. 2011
[5] UK Giving, Charities Aid Foundation

2.2 Olika scenarier för gåvoutvecklingen 2023

Även utan det sämre ekonomiska läget skulle det vara svårt att förvänta sig att ett rekordår för givandet som 2022 skulle följas upp med lika höga nivåer av givande under 2023. Om givandet i stället skulle följa den linjära trendlinjen för åren 2004 – 2022, det vill säga snittutvecklingen under dessa år, innebär det att intäkter från gåvor och bidrag för 2023 hamnar på 10,6 miljarder kronor som figuren nedan visar. Det motsvarar en nedgång på 19% från 2022.

Skulle i stället nedgången procentuellt sett likna den nedgång på 15% som skedde under 2006 efter det stora givandet i samband med tsunamin 2005, blir intäkterna från gåvor, bidrag och samarbeten 11,1 miljarder för 2023. Ett tredje scenario är att det totala givandet sjunker från den tänkta linjära trendlinjen i samma takt som BNP. BNP förväntas enligt Konjunkturinstitutet minska med 0,5% under 2023, vilket skulle innebära total insamlade medel på 10,1 miljarder eller en tillbakagång med 23%.

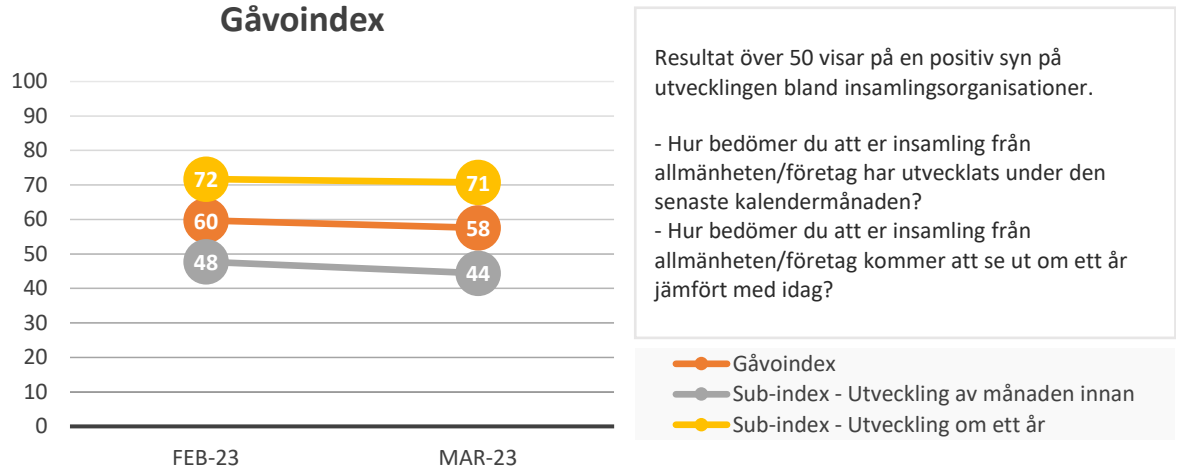

Figur 15 – Insamlade medel och årlig tillväxt 2004 – 2022

Utvecklingen under 2022 visar att givarviljan har varit hög på flera olika håll samtidigt, vilket är positivt under ett så turbulent år som 2023 har varit hittills. Det finns många olika finansieringsformer att fokusera på för insamlingsorganisationerna, beroende på var de tror att det finns mest potential och vad som passar bäst för deras verksamhet.

2.3 Gåvoindex – Organisationernas syn på nuläget och framtiden

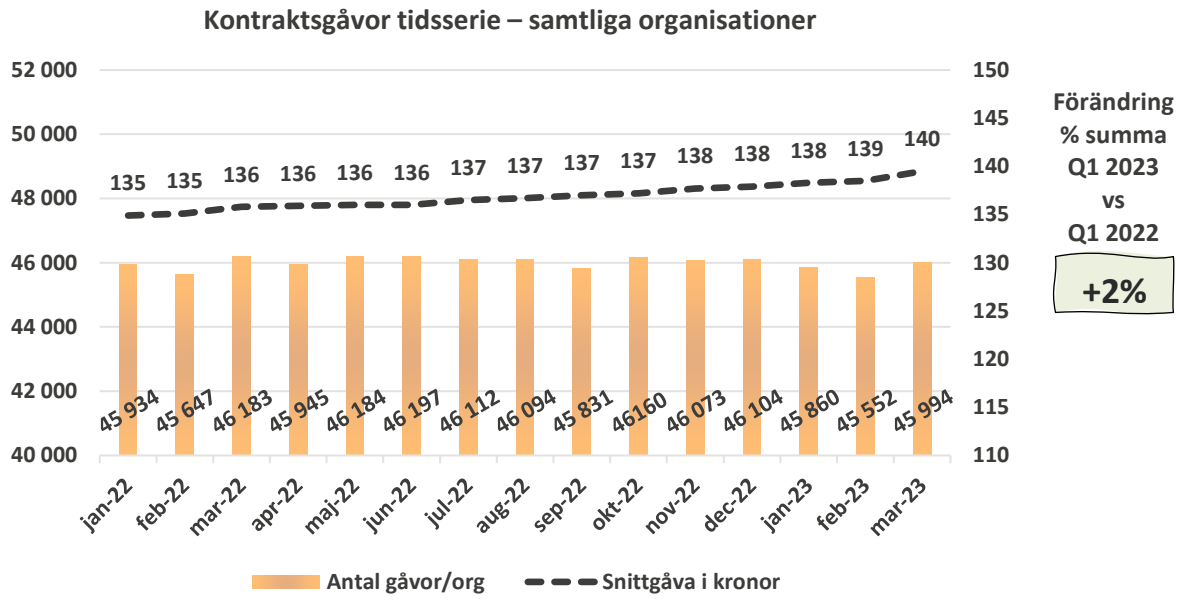
Att givandet ser ut att ha en tydlig koppling till BNP innebär förstås en viss oro inför ett år där BNP prognostiseras att minska. Samtidigt, trots det tuffa omvärldsläget, finns det fortfarande stora förhoppningar om fortsatt ökat givande bland organisationerna, vilket Gåvoindex visar. Gåvoindex är en enkätbaserad ekonomisk indikator med fokus på insamling av gåvor och bidrag från allmänheten och företag. Dess främsta uppgift är att beskriva hur gåvogivandet från allmänheten och bidrag från företag utvecklar sig historiskt över tid samt att förutse hur gåvogivandet kommer att utveckla sig under den närmaste framtiden. Gåvoindex tas sedan februari 2023 fram av Giva Sverige med hjälp av svar från insamlingsansvariga hos Giva Sveriges medlemmar där gåvoindex över 50 innebär en generellt sett en positiv syn på utvecklingen av givandet. De första tre månadernas mätningar visar att trots att synen på utvecklingen av gåvor och bidrag från allmänhet och företag under våren är negativ, har organisationerna fortfarande tilltro till att intäkterna från allmänhet och företag kommer att ha ökat om ett år jämfört med nu. Organisationer med mindre än 25 miljoner kronor i insamlade medel har i snitt en sämre uppfattning om nuläget och något mindre optimistisk framtidstro än organisationer med mer än 25 miljoner i insamlade medel.

Figur 16 – Gåvoindex för februari (99 svar) – mars (94 svar) 2023

Giva Sveriges nyckeltalsrapportering för Q1 2023 visar att utvecklingen för den totala summan (snittgåva * antal gåvor) för kontraktsgåvor stiger med 2% för de 27 organisationer med över 25 miljoner kronor i insamlade medel som ingår i tidsserien. Det visar alltså på en fortsatt svag ökning av givandet, drivet av att snittgåvan fortsätter att öka, men samtidigt är ökningen i givande långt ifrån inflationsnivån under Q1 som i januari – mars legat på över 10%. Det finns alltså inte ännu en tydlig trend att det regelbundna givandet skulle vara på väg ner, samtidigt ligger ökningen inte i proportion till hur kostnadsökningarna slår mot organisationerna. I mars uppger 43% av organisationerna i samband med enkäten för

gåvoindex att deras utgifter ökar i snabbare takt än intäkterna, medan bara 5% uppger att intäkterna ökar snabbare än utgifterna.

Figur 17 - Kontraktsgåvor Q1 2022 - Q1 2023 Giva Sveriges nyckeltalsrapportering

2.4 En majoritet av svenska folket avser att ge under 2023, med forskning som mest populära ändamål

Den årliga undersökningen[6] om allmänhetens inställning till ideella organisationer och givande som Novus gör åt Giva Sverige visar att 54% av populationen mellan 18–79 avser att ge eller troligtvis kommer att ge under 2023, medan 15% svarar att de inte vet. Drygt 3 av 10 uppger att de inte kommer att ge eller att de kommer att ge mindre än 2022.

I samma undersökning får allmänheten besvara vilka ändamål de kan tänka sig att skänka till de kommande sex månaderna. Det visar att Forskning är det vanligaste ändamålet följt av Akutinsatser vid katastrofer i andra länder och Hjälp för utsatta barn i samt utanför Sverige. Det tyder på att Forskning återkommer som ett mer prioriterat ändamål under 2023, givet att inte nya akuta händelser väntar runt hörnet. Undersökningen genomfördes också strax innan jordbävningskatastrofen i Turkiet och Syrien, som hamnade i fokus under framför allt februari månad.

[6] Allmänhetens inställning till ideella organisationer och givande, Novus januari 2023

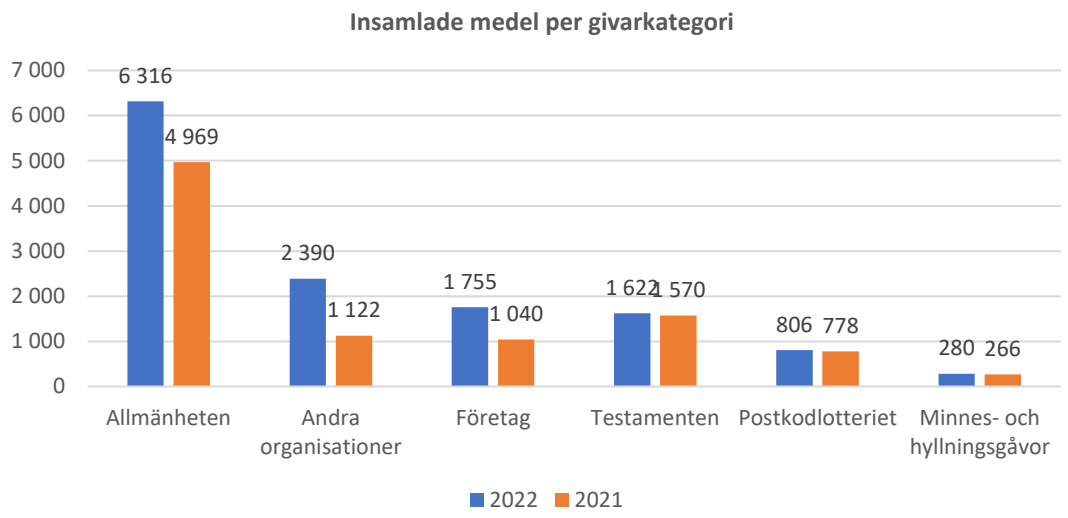
Figur 18 – Vilka ändamål skulle du kunna tänka dig att skänka till inom de kommande sex månaderna (flera val möjliga) – Allmänhetens undersökning, Novus januari 2023,

3. Insamlade medel per givarkategori

Totalt insamlade medel delas i undersökningen in i sex givarkategorier; generella gåvor från allmänheten, testamenten, minnes- och hyllningsgåvor, gåvor och bidrag från företag, gåvor och bidrag från icke-offentliga organisationer samt gåvor och bidrag från Postkodlotteriet. Nedan presenteras en översikt över hur gåvor och bidrag fördelar sig mellan de olika givarkategorierna. Detta följs sedan av en mer ingående redovisning per givarkategori.

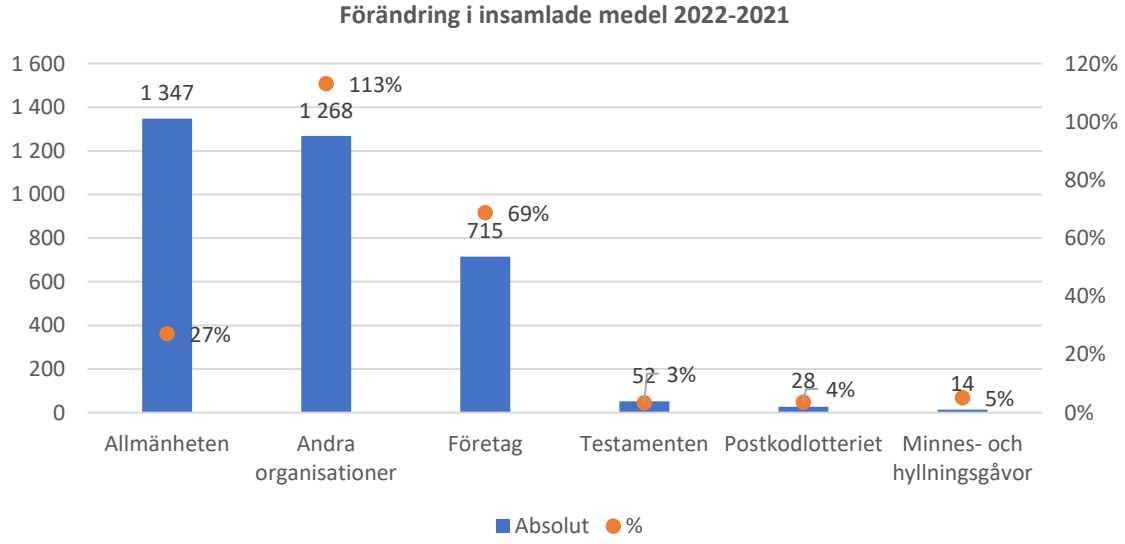
Statistiken baseras på inhämtade data från medlemsorganisationerna men kan skilja sig något från helhetssiffrorna i kapitel 1 då de delvis baseras på olika källor. Helhetssiffrorna hämtas från organisationernas årsredovisningar och följer Giva Sveriges *Styrande riktlinjer för årsredovisning enligt K3* medan den uppdelade statistiken i det här kapitlet vanligen hämtas från insamlings- eller CRM-system. Statistiken för de olika givarkategorierna ger en bild av de gåvor, donationer och bidrag som kommit in till organisationerna under 2022 medan insamlade medel enligt årsredovisningen är de officiella siffrorna för intäkter från insamlade medel som också följer redovisningsprinciper för att spegla användning av gåvomedel mellan åren.

Från diagrammen nedan framgår att gåvor och bidrag har ökat framför allt från tre givarkategorier under 2022; allmänheten, företag och andra organisationer. Även utan matchningsbidraget på 700 miljoner kronor från Akelius Foundation skulle gåvor och bidrag från andra organisationer ha ökat under 2022 jämfört med 2021 och hamnat på liknande nivåer som under 2020. Procentuellt sett ökar andra organisationer mest med 113% följt av företag (69%) och allmänheten (27%). Alla kategorier ökar dock över året, även om det är i dessa tre kategorier ökningen är mest markant. Testamenten och minnes- och hyllningsgåvor påverkas inte på samma sätt av katastrofer eller akuta insatser men de kategorierna visar också på en underliggande ökning i givandet genom en tillväxt på 3 respektive 5 procent.

Figur 19 – Insamlade medel per givarkategori

Nästan 60% av ökningen av gåvor från allmänheten tillfaller Sverige för UNHCR. Andra organisationer som ökar sina intäkter från gåvor och bidrag stort i absoluta tal är Unicef Sverige, Läkare utan gränser, Svenska Röda Korset och Rädda Barnen. Procentuellt sett finns också många mindre organisationer som ökat sina insamlade medel påtagligt, som exempelvis The Perfect World Foundation (545%) och insamlingsstiftelsen RFSL (225%).

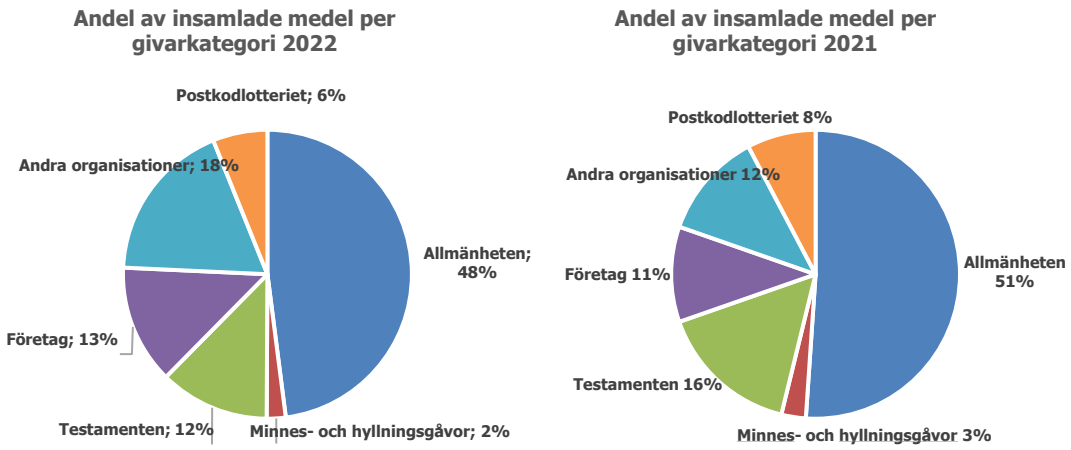
Figur 20 – Förändring i insamlade medel per givarkategori

Testamentsgåvor kan skilja sig åt mycket från år till år eftersom ett enda testamente kan ha en stor påverkan på intäkterna för en organisation. Det syns också i år där det bland organisationerna kan skilja sig många hundra procent i utfall både i positiv och negativ

bemärkelse vid jämförelse från år till år. I många fall där organisationer uppvisar minskade intäkter från gåvor och bidrag under året beror det på en skillnad i summan av just testamenten.

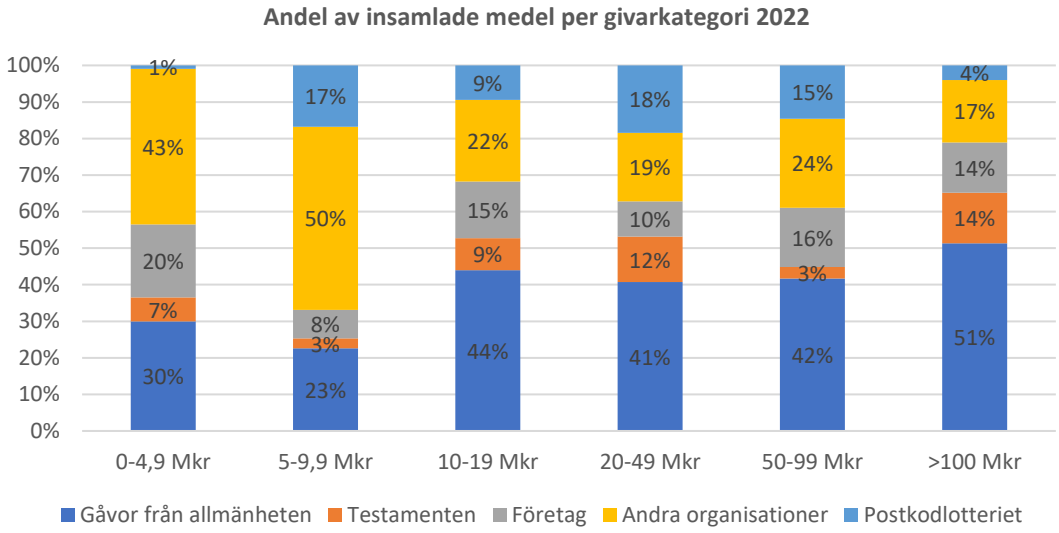
Företagens gåvor ökar med drygt 700 miljoner kronor till drygt 1,7 miljarder, en ökning med 69%. Ökningen beror framför allt på det stora engagemanget för Ukraina, men även organisationer med fokus på andra ändamål har i många fall kunnat öka sin företagsinsamling. Totalt sett är det 80 organisationer som har ökat gåvor och bidrag från företag, medan 61 organisationer ser minskade intäkter från företag.

Bidrag från andra organisationer ökar med över 1,3 miljarder kronor där 700 miljoner kronor kan tillskrivas bidraget från Akelius Foundation till Sverige för UNCHR och Unicef Sverige. Trots ökningen av gåvor på närmare 21% från allmänheten innebär den stora mobiliseringen av stöd från näringsliv och organisationer att de utgör en större andel av insamlade medel under 2022 än under 2021. Allmänhetens totala andel av insamlade medel minskar från totalt 70% 2021 till 62% 2022.

Figur 21 - Andel av insamlade medel per givarkategori 2022
Figur 22 – Andel av insamlade medel per givarkategori 2021

I nedanstående diagram visas hur gåvor och bidrag från de olika givarkategorierna fördelas utifrån organisationens storlek på insamlade medel. Minnes- och hyllningsgåvor har uteslutits då det endast står för några enstaka procent per kategori. Likt tidigare år utgör allmänhetens givande en större andel av totalt insamlade medel hos organisationerna med mer än 100 miljoner kronor i insamlade medel. Som följd av det ökade givandet från företag och organisationer har emellertid andelen för allmänhetens gåvor och testamenten minskat betydligt för dessa organisationer jämfört med 2021, från 77% till 65%. I stället kommer en större andel av givandet från företag och andra organisationer och fördelningen 2022 liknar i högre grad än tidigare hur fördelningen av insamlade medel ser ut bland organisationer med 10–99 miljoner kronor i insamlade medel, även om de med 100 miljoner kronor i insamlade medel fortsatt förlitar sig något mer på gåvor från allmänheten.

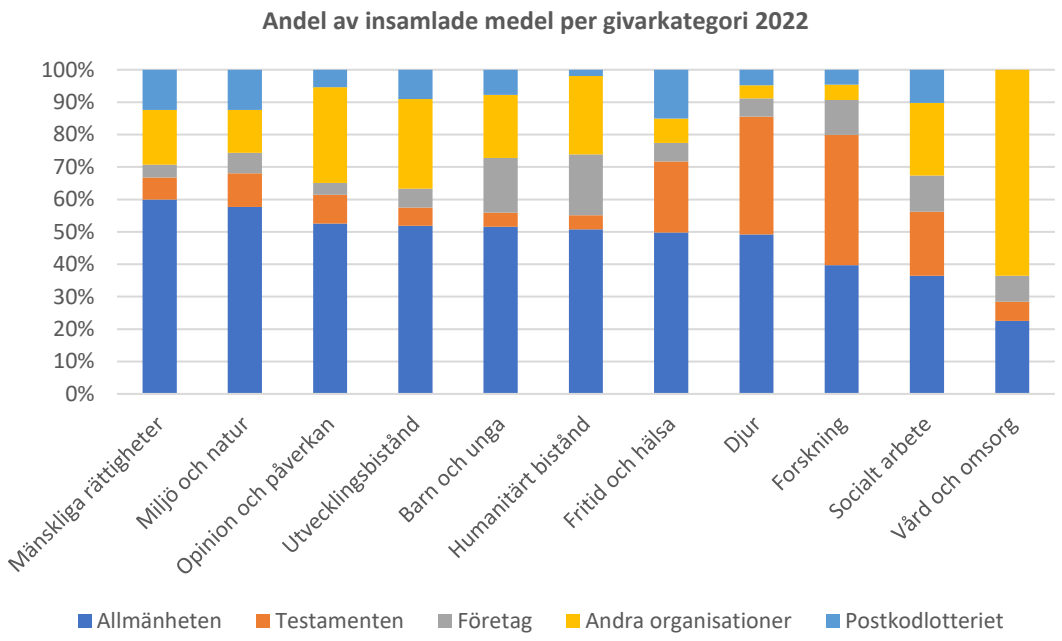

Figur 23 – Andel av insamlade medel per givarkategori 2022

För organisationer med mellan 20 – 99 miljoner kronor samt under 5 miljoner kronor i insamlade medel är fördelningen mellan de olika givarkategorierna likartad jämfört med 2021. Däremot ökar andelen för allmänhetens givande för organisationer med insamlade medel mellan 10 – 19 miljoner kronor från 32% till 44%.

Fördelningen i vilken givarkategori som organisationen förlitar sig mest på skiljer sig tydligt åt beroende på huvudändamål. Djur och forskning har till exempel en stor andel av sina

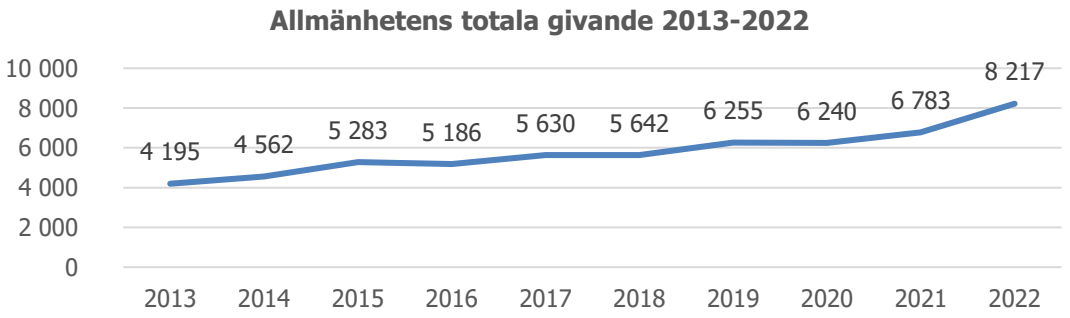
insamlade medel från testamenten, medan mänskliga rättigheter och miljö och natur är den typ av organisation som samlar in störst andel från allmänheten.

Figur 24 - Andel av insamlade medel per givarkategori 2022. Notera att vissa ändamål endast består av ett fåtal organisationer.

3.1 Allmänhetens totala givande

Allmänhetens totala givande omfattar gåvor, testamentsgåvor och minnes- och hyllningsgåvor. Här presenteras först statistik för det totala givandet från allmänheten och sedan uppdelat per typ av gåva.

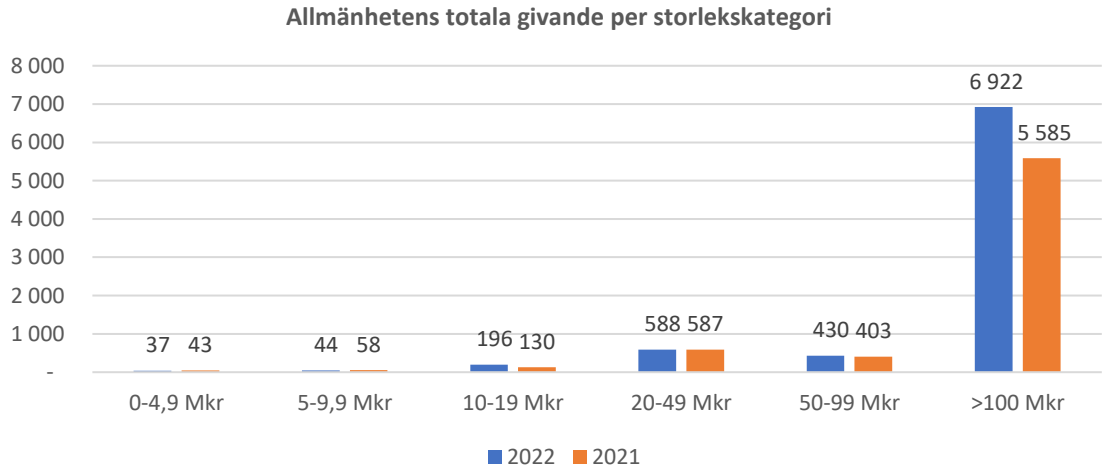
+21

Figur 25 - Det totala givandet inklusive testamenten och minnesgåvor

Allmänhetens givande ökar med 21% vilket är den största ökningen under de senaste tio åren. Sedan 2013 har allmänhetens givande dubblerats. I princip kommer hela ökningen för 2022 från gåvor från allmänheten, medan testamenten och minnesgåvor endast utgör en bråkdel. Ökningen beror framför allt på stödet för Ukraina och liksom för övriga givarkategorier går huvuddelen av givandet till de stora organisationerna. Emellertid ökar även allmänhetens givande till organisationer i storleken 10–19 miljoner kronor markant (51%).

Topp-10
Gåvor från allmänheten 2022

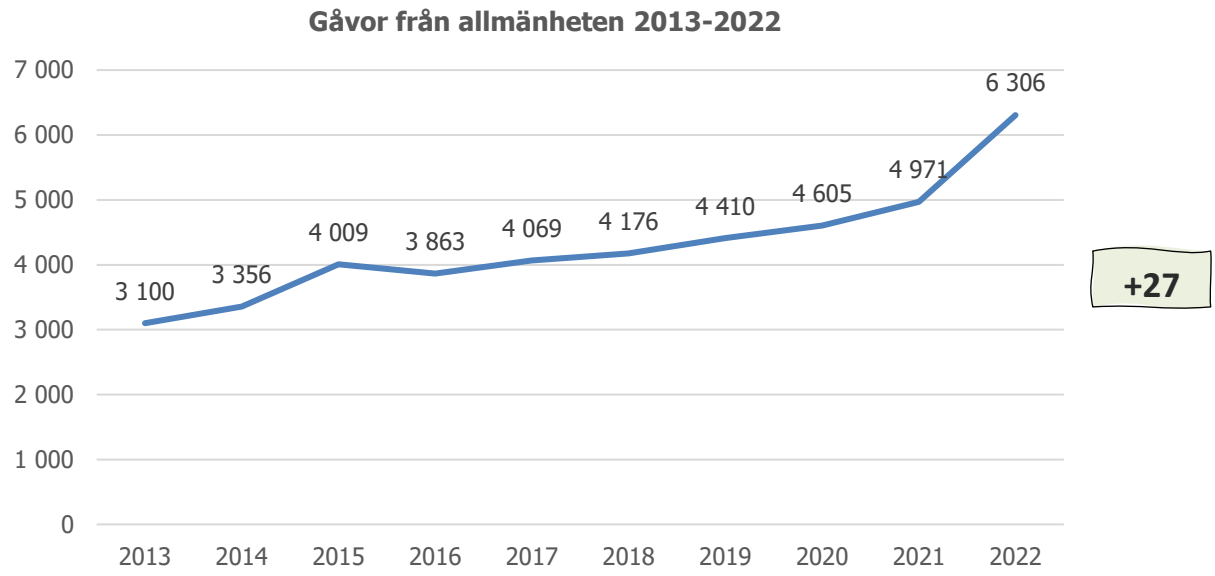
1. Sverige för UNHCR (9)
2. Unicef Sverige (1)
3. Läkare utan gränser (2)
4. Svenska Röda Korset (8)
5. Rädda Barnen (6)
6. Cancerfonden (3)
7. Plan International (4)
8. SOS Barnbyar (5)
9. Världsnaturfonden WWF (10)
10. Greenpeace Norden (11)

Figur 26 - Allmänhetens totala givande per storlekskategori

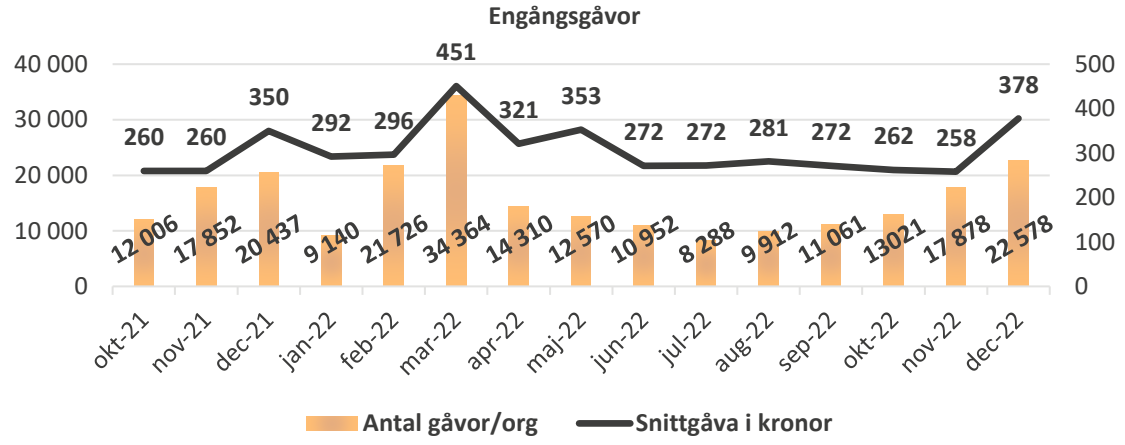
3.1.1 Gåvor från allmänheten

Gåvor från allmänheten omfattar inte minnes- och hyllningsgåvor och testamenten, men kan inkludera en mängd olika andra typer av gåvor, allt från månadsgåvor och kampanjgåvor till egna insamlingar via exempelvis sociala medier. Totalt ökar gåvor från allmänheten med drygt 1,3 miljarder kronor vilket är en ökning på 27% jämfört med 2021. Topp-10-listan reflekterar de stora insamlingarna för Ukraina, men allmänhetens givande till organisationer med miljö och natur som huvudändamål har också ökat under året.

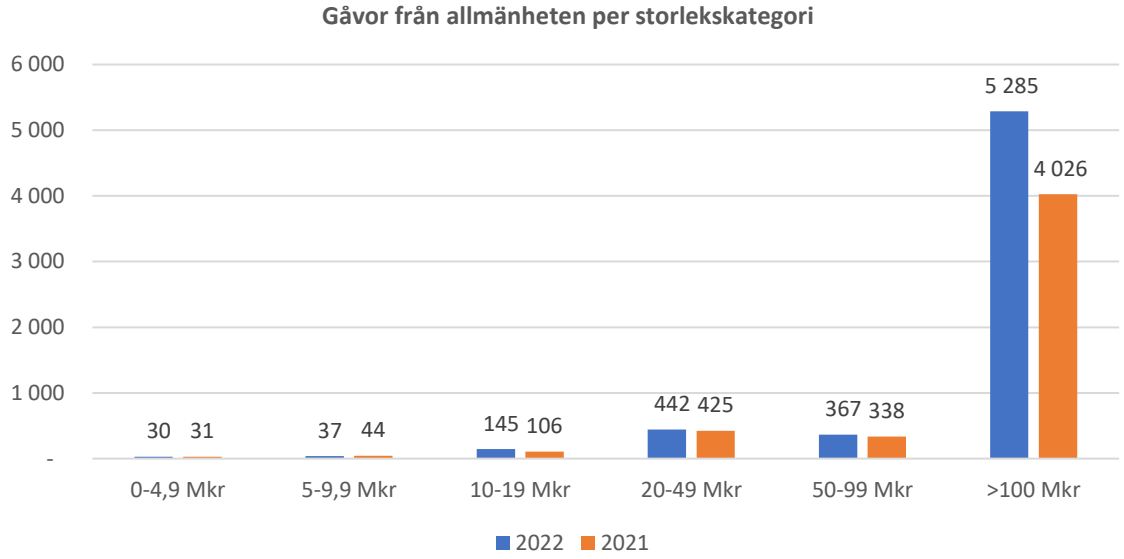
Figur 27 - Gåvor från allmänheten 2013 – 2022

Utvecklingen av gåvor från allmänheten visar en tydlig topp, jämfört med den generella uppåtgående trenden, under 2015 i samband med ett ökat antal människor på flykt i världen. Då ökade gåvor från allmänheten med 19% jämfört med 27% för 2022. En stor del av gåvorna under 2022 kom i samband med invasionen av Ukraina där Giva Sveriges nyckeltalsrapportering visade att både antalet gåvor och snittgåvan vad gäller enskilda gåvor låg på exceptionella nivåer. Nyckeltalsrapporten visade också att även om gåvogivandet tydligt sjönk tillbaka efter våren, fortsatte det på en stabil och jämn nivå. Den för många organisationer viktiga perioden kring jul visade också på ett starkt givande jämfört med tidigare julperioder, trots ökade elkostnader och inflation.

Figur 28 - Nyckeltalsrapportering Q4 2021 - Q4 2022

Gåvor från allmänheten fördelat per storlekskategori påminner om fördelningen för totala gåvor från allmänheten inklusive testamenten och minnesgåvor, i och med att den stora ökningen kommer just från gåvor från allmänheten. Det är framför allt de största organisationerna som visar på en markant ökning i gåvor från allmänheten men även som tidigare nämnts, organisationer med insamlade medel mellan 10 – 19 miljoner kronor.

Figur 29 - Gåvor från allmänheten per storlekskategori

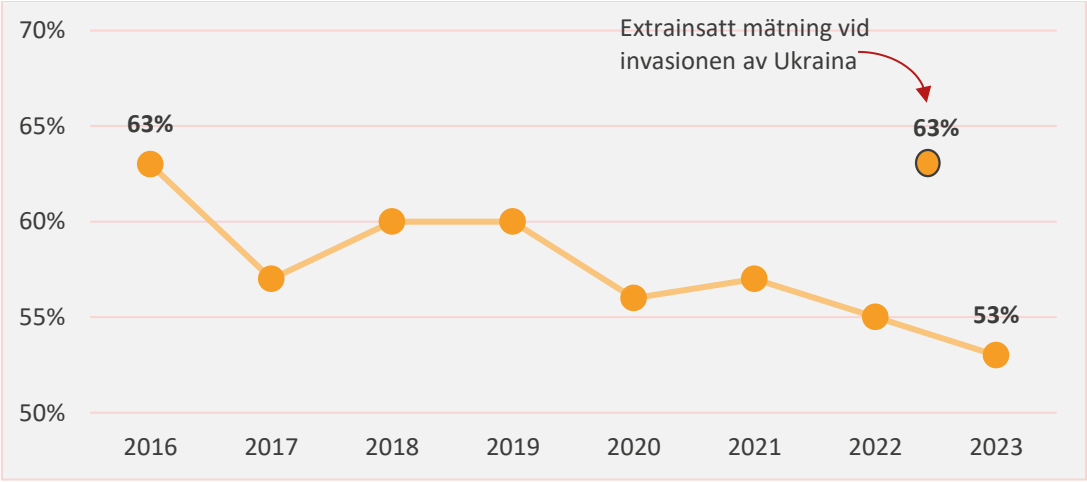
3.1.2 Antalet givare till organisationerna ökar med 23%

För att få en uppfattning om hur antalet givare utvecklas över tid uppger organisationerna hur många fysiska personer som är givare till deras organisation. Denna statistik säger dock inte om samma person ger till flera olika organisationer, utan endast hur många unika givare som varje enskild organisation har. Insamlingsstatistiken visar att organisationerna har fått in gåvor från drygt 5,7 miljoner givare, en ökning med 23% eller 1,1 miljoner givare från 2021 till 2022. Tre organisationer står för 85% av denna ökning.

Figur 30 - Uppskattat antal givare 2016 - 2022

I samband med invasionen av Ukraina visade en undersökning från Novus och Giva Sverige att 63% av svenska folket mellan 18–79 år uppgav att de hade skänkt pengar under de senaste sex månaderna, en ökning med 8% från 55% vid mätningen i januari 2022. Detta bröt den vikande trendlinje som setts över de senaste 10 åren gällande hur stor andel av befolkningen som ger. I mätningen i januari 2023 var dock andelen tillbaka på lägre nivåer igen med 53% som uppgav att de hade skänkt pengar de senaste sex månaderna.

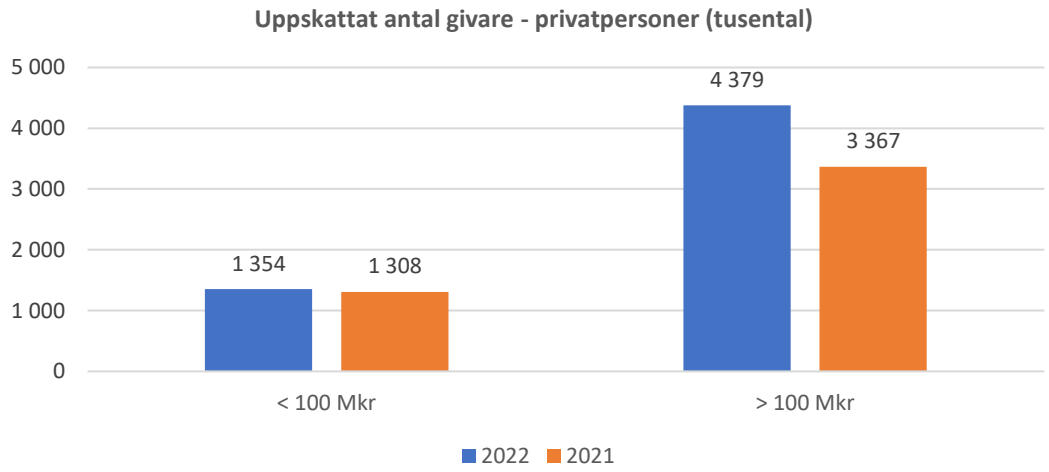

Figur 31 - Andel av befolkningen som skänkt pengar senaste 6 månaderna – Allmänhetens undersökning, Novus

Den ökning i antal givare som organisationerna ser beror därför mest troligt på två saker; dels att det var en grupp av givare som normalt inte ger som gav under våren till förmån för Ukraina, dels att de som normalt ger har gett till fler olika organisationer. De slutsatser som

dragits i forskningsrapporter gjord på brittisk data om givande i recession[7] är att i tider när givandet ökar beror det i högre grad på att redan befintliga givare ger mer än att antalet givare ökar. Den ökningen kunde också påvisas i allmänhetens undersökning från januari 2023 där de 53% som då uppgav att de gett under de senaste sex månaderna både uppgav att de gett större summor under det senaste halvåret än tidigare, samt att de som uppger att de ger regelbundet nu ger till fler organisationer i snitt. Det är alltså inte säkert att den ökning av antal givare som organisationerna sett främst beror på att fler ger, utan den största anledningen kan vara att de som redan ger valt att ge till fler organisationer.

Det är förstås framför allt de stora insamlingsorganisationerna som sett det största tillflödet av givare. De stora absoluta ökningarna sker till Sverige för UNCHR, Svenska Röda Korset och Unicef Sverige. Organisationer med mindre än 100 miljoner kronor i insamlade medel visar en liten ökning av antalet givare, men inte alls på samma nivå som de större organisationerna.

Figur 32 - Uppskattat antal givare - privatpersoner

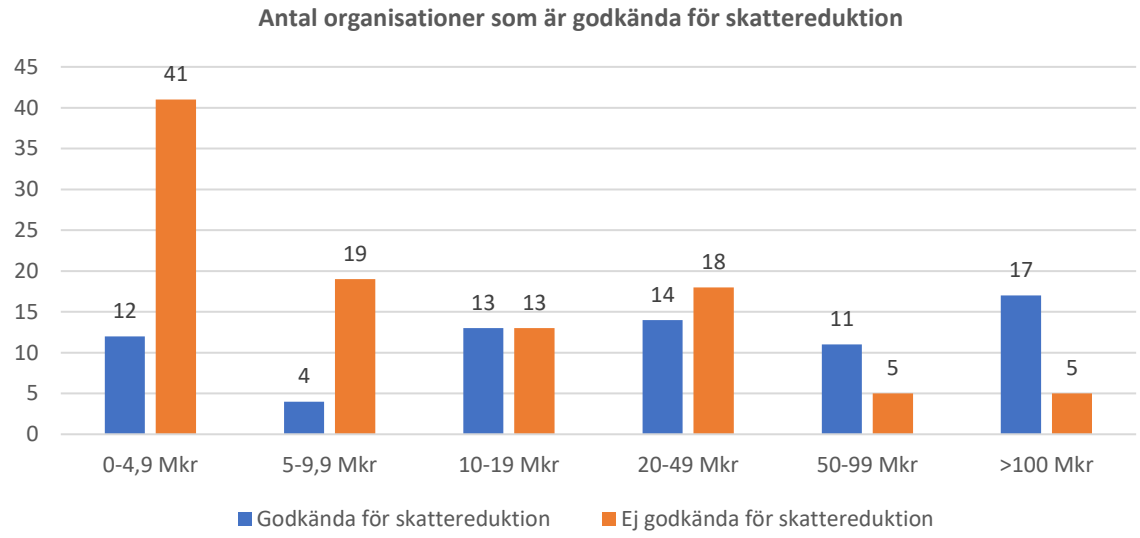
Uppgiften om antalet givare till en organisation är något osäker då det inte alltid är känt exakt hur många givare en viss organisation har. De flesta organisationer har en mängd gåvokanaler och det är inte alltid uppgifter om givare framkommer. Dock jämförs siffran här med motsvarande siffra för föregående år vilket betyder att det bör kunna ge en indikation om organisationerna har lyckats engagera fler eller färre människor.

[7] The new state of donation – Three decades of household giving to charity 1978 – 2008, Cowley et al. 2011

3.1.3 Skattereduktion för gåvor motiverar befintliga givare att ge mer

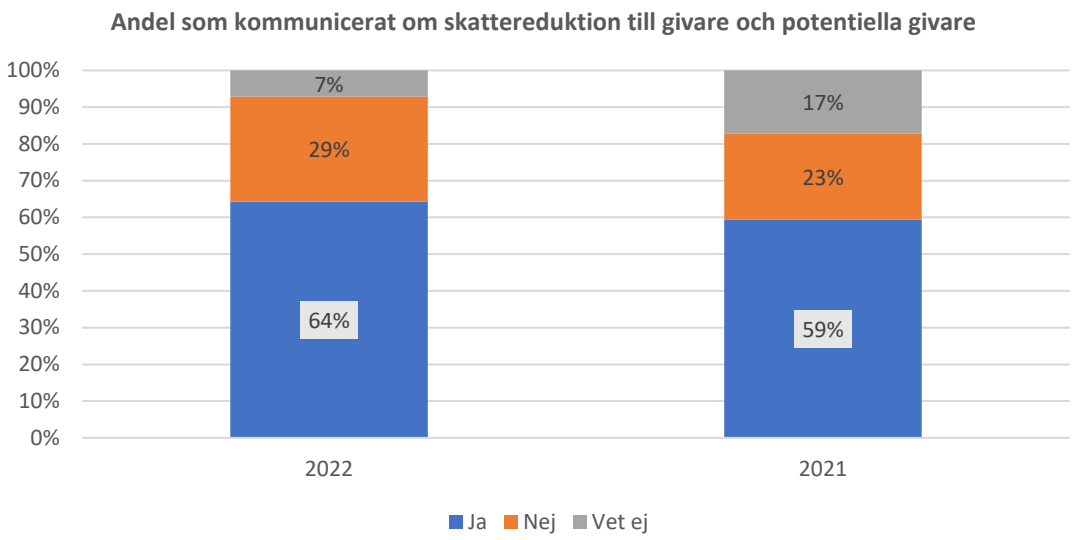
Skattereduktion för gåvor infördes första gången 2012. Detta avdrag avskaffades 2015 men återinfördes den 1 juli 2019. Skattereduktionen omfattar i nuläget endast två ändamål; forskning och social hjälpverksamhet, vilket betyder att ett stort antal organisationer inte har möjlighet att erbjuda sina givare skattereduktion. Skattereduktionen innebär att en givare som ger minst 200 kronor per tillfälle till en godkänd mottagare och minst 2 000 kronor per år kan få skattereduktion på 25%. Taket för gåvobeloppet har under perioden 2019 – 2021 varit 6 000 kronor vilket innebär att det maximala avdraget var 1500 kronor. För 2022 har takbeloppet höjts till 12 000 kronor vilket innebär ett avdrag på 3000 kronor.

Bland Giva Sveriges medlemmar är det framför allt de större medlemsorganisationerna som har ansökt om att bli godkända för skattereduktion. Detta kan delvis bero på att många större organisationer riktar sig mot de ändamål som skattereduktionen omfattas av, men kan också vara en effekt av att skattereduktionen idag kan innebära omfattande administration för den enskilda organisationen, eftersom ansvaret för detta ligger på dem och inte på individen.

Figur 33 - Antal organisationer som är godkända för skattereduktion uppdelat på storlek

Effekten av att skattereduktionen har funnits under några år syns i att fler av de organisationer som har möjlighet att erbjuda sina givare skattereduktion via skattsedeln nu också uppger att de kommunicerar det till sina givare.

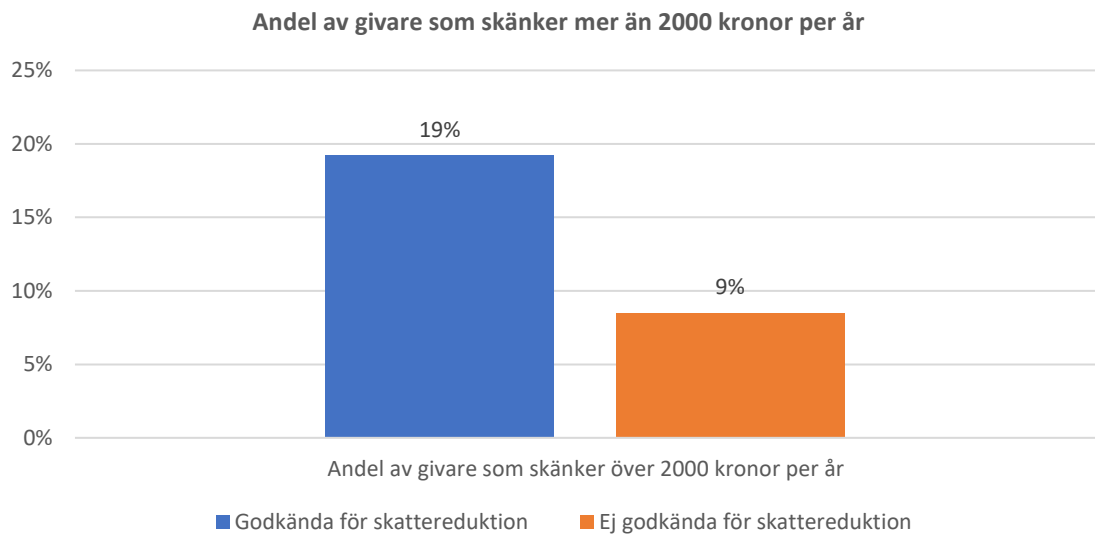

Figur 34 – Andel som kommunicerat skattereduktion till givare

Av de som kommunicerat skattereduktion uppger 56% att den genomsnittliga gåvan har ökat, vilket är liknande nivåer som under 2021. Skattereduktionen verkar inte i samma utsträckning bidra till ett ökat antal givare. Endast 9% bland de som kommunicerat skattereduktion uppger att de sett en ökning av antal nya givare.

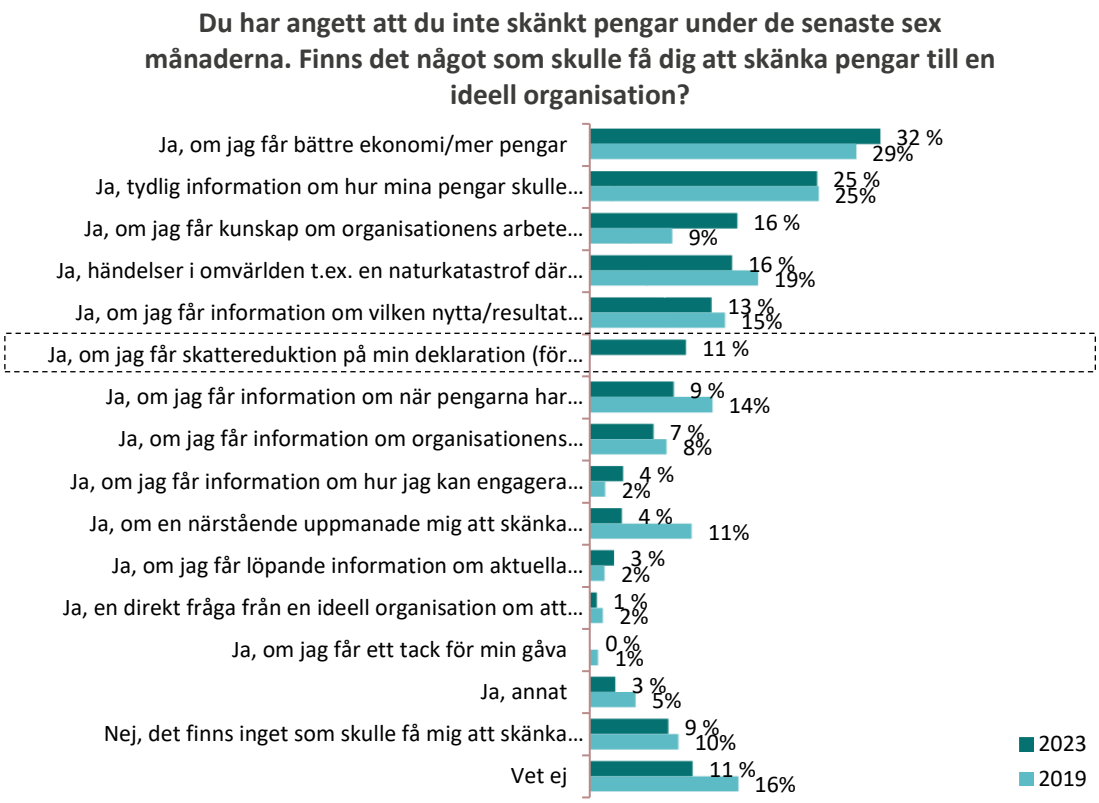
I årets undersökning ombads organisationerna att uppge hur många av deras givare som skulle få tillgång till skattereduktion enbart utifrån givandet till deras organisation; alltså hur många av deras givare har gett över 2000 kronor under året och minst 200 kronor vid något tillfälle. Detta är inte en perfekt jämförelse med verkligheten då en individ kan få skattereduktion om hen ger minst 200 kronor per tillfälle och över 2000 kronor till olika organisationer, medan vi här enbart ser på de enskilda organisationerna. Dock ger det en indikation på hur mycket potential som finns för olika organisationer om de hade haft tillgång till skattereduktionen.

Det som framkommer då är att de organisationer som **inte** är berättigade till skattereduktion idag har en lägre andel givare som ger över 2000 kronor. Detta kan bero på många orsaker, som till exempel att det generellt är mindre organisationer, men om dessa skulle bli godkända för skattereduktion skulle det kunna vara ett potentiellt incitament för dem för att få sina givare att ge mer.

Figur 35 - Andel givare som skänker över 2000 kronor beroende på om organisationen är godkänd för skattereduktion eller inte

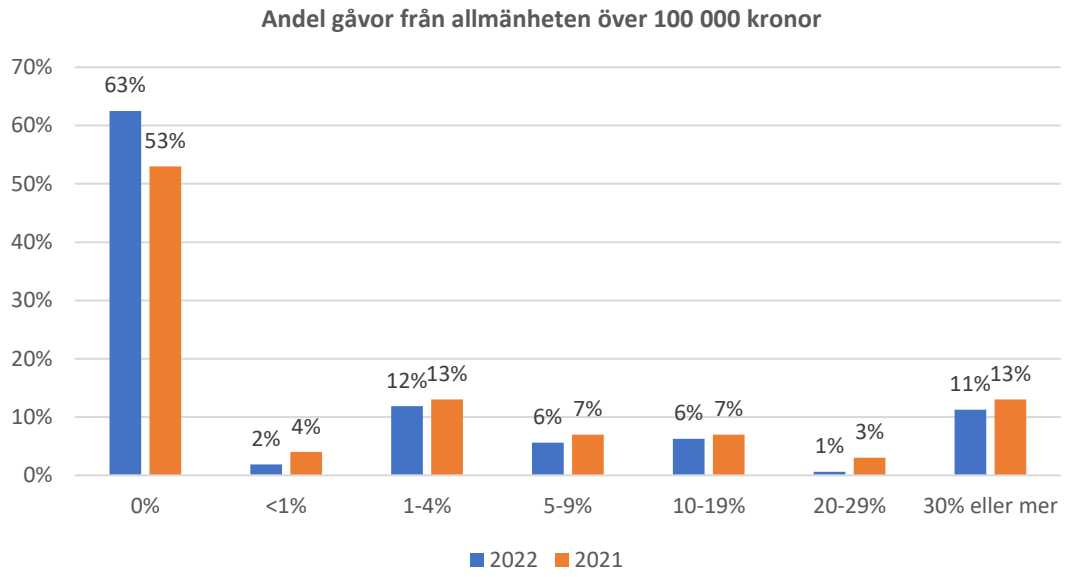
Giva Sveriges årliga undersökning tillsammans med Novus om allmänhetens syn på givande visar att 11% av de som inte ger idag ser skattereduktionen som ett av flera möjliga incitament för att börja ge. Generellt sett är den allmänna ekonomin och organisationernas möjlighet att kommunicera kring sina ändamål starkare potentiella drivkrafter. En intressant aspekt är dock att den gruppen som i dagsläget ger i lägst utsträckning och är svårast att rekrytera som givare, nämligen unga män, är de som framför allt uppger att skattereduktion skulle kunna vara ett möjligt incitament för dem att börja ge. I åldersgruppen 18–29 år uppger 26% av männen att möjlighet till skattereduktion kunna få dem att ge en gåva. Skattereduktion skulle därför kunna vara ett verktyg för att få givare som normalt sett är svårare att nå ut till.

Figur 36 - Anledningar att börja skänka pengar bland de som inte gett senaste sex månaderna, allmänhetens undersökning 2023

3.1.4 Fler har gett stora gåvor under 2022, men färre organisationer har tagit del av dem

Den stora utvecklingen i gåvogivande från privatpersoner under 2022 har för de allra flesta organisationerna framför allt skett genom fler små gåvor. Andelen som fått stora gåvor (över 100 000 kronor under året) sjunker från 47% till 37%. Den totala summan stora gåvor växer dock rejält eftersom de stora organisationerna har tilldelats betydligt fler stora gåvor under 2022 än tidigare. Det totala värdet av gåvor över 100 000 kronor uppgår till 931 miljoner kronor, jämfört med 373 miljoner kronor under 2021. Detta svarar för 7% av de totala insamlade medlen (4% 2021).

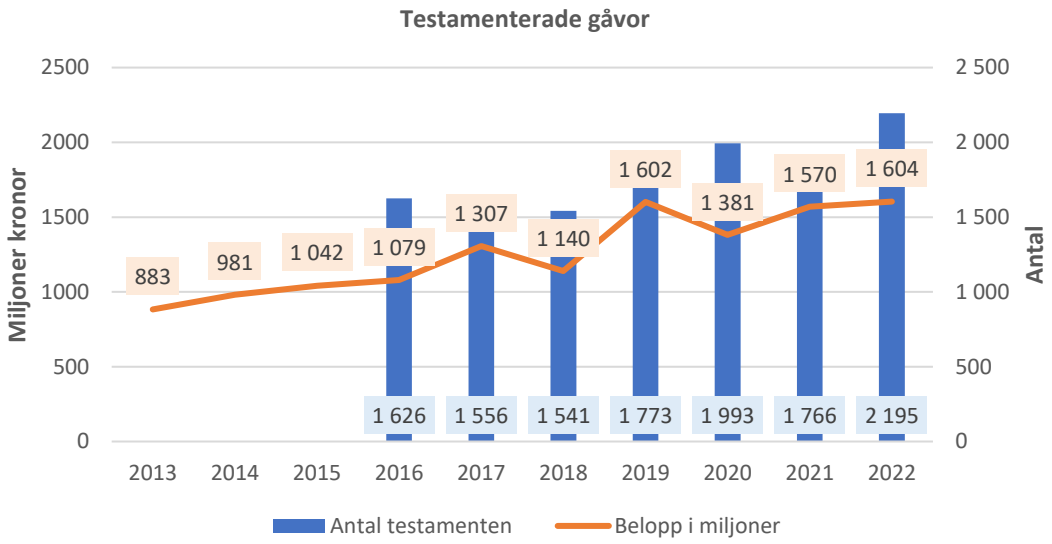
Figur 37 - Andel gåvor från allmänheten över 100 000 kronor

3.1.5 Testamenterade gåvor

Andelen testamenterade gåvor kan vid en första anblick på de aggregerade nivåerna se relativt stabilt ut, det är ungefär lika många testamenten med ungefär lika stort totalt värde som går till organisationerna. Över tid har det varit en svagt stigande trend för summan som organisationerna tilldelas via testamenten, och mellan 2022 och 2021 ökar denna summa med 3%. Detta beskriver dock inte realiteten för den enskilda organisationen där intäkten från testamenten kan skilja mycket åt från år till år. Om man räknar bort testamenten från både år 2021 och 2022 skulle 9 organisationer ha ökat sina intäkter från gåvor och bidrag i stället för som nu minskat, medan 7 organisationer, utan den ökning de sett i testamentesgivanden under 2022, skulle ha minskat sina intäkter. Det visar att enskilda testamenten kan ha stor påverkan på det totalt insamlade medel för många organisationer.

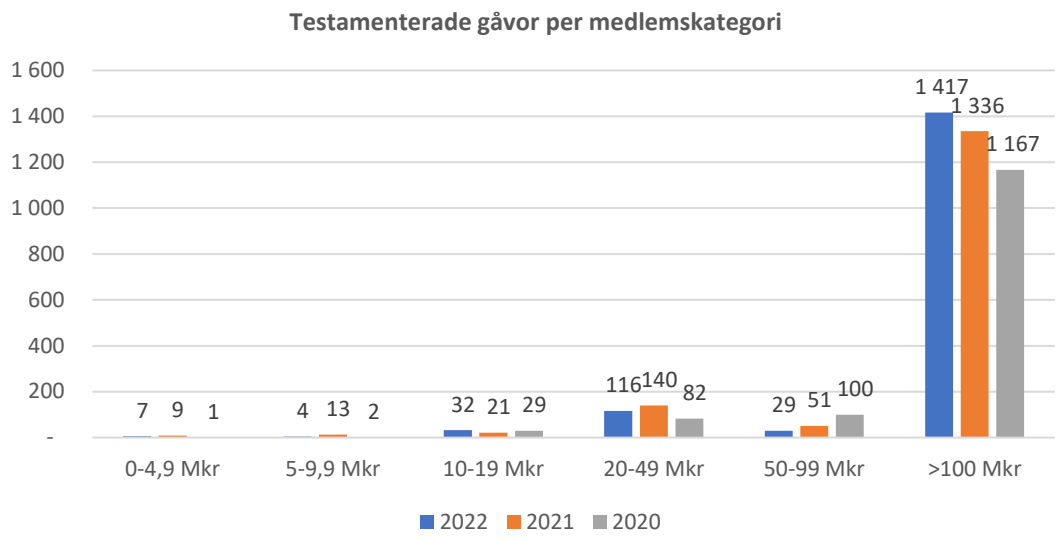
Likt tidigare år är det ungefär 40% av organisationerna som fått medel via testamenten, och det ändamål som främst tilldelas pengar är forskning, dit över hälften av de testamenterade medlen går. De 10 organisationer som fått mest testamentsgåvor har tillsammans samlat in 25% av de totala testamenterade medlen. Det finns en tendens till att det genomsnittliga testamentet är lägre 2022 än tidigare år, då antal testamenten ökar med 28% medan den totala summan endast ökar med 3%. Det skulle möjligtvis kunna vara en effekt av den försämrade bostads- och aktiemarknaden som innebär att värdet av de testamenterade medlen blivit lägre när de har gått till försäljning. En annan orsak skulle kunna vara att fler personer med mindre medel att testamentera också valt att göra det till ideella organisationer, kanske för att organisationerna blivit bättre på att brett kommunicera

betydelsen testamentsgåvor. Det är dock svårt att dra för stora växlar på detta ett enstaka år då testamenterade gåvor kan variera mycket från år till år, både vad gäller antal och total summa.

Figur 38 - Den röda kurvan visar belopp i miljoner kronor för testamenterade gåvor och de blåa staplarna visar antalet skiftade testamenten. Uppgift om antal testamenten finns från 2016.

Det är generellt sett de största organisationerna som tilldelas den stora andelen av testamenten och det är också där ökningen i summa under 2022 sker då organisationer med över 100 miljoner kronor i insamlade medel har ökat testamenterade medel med 6%.

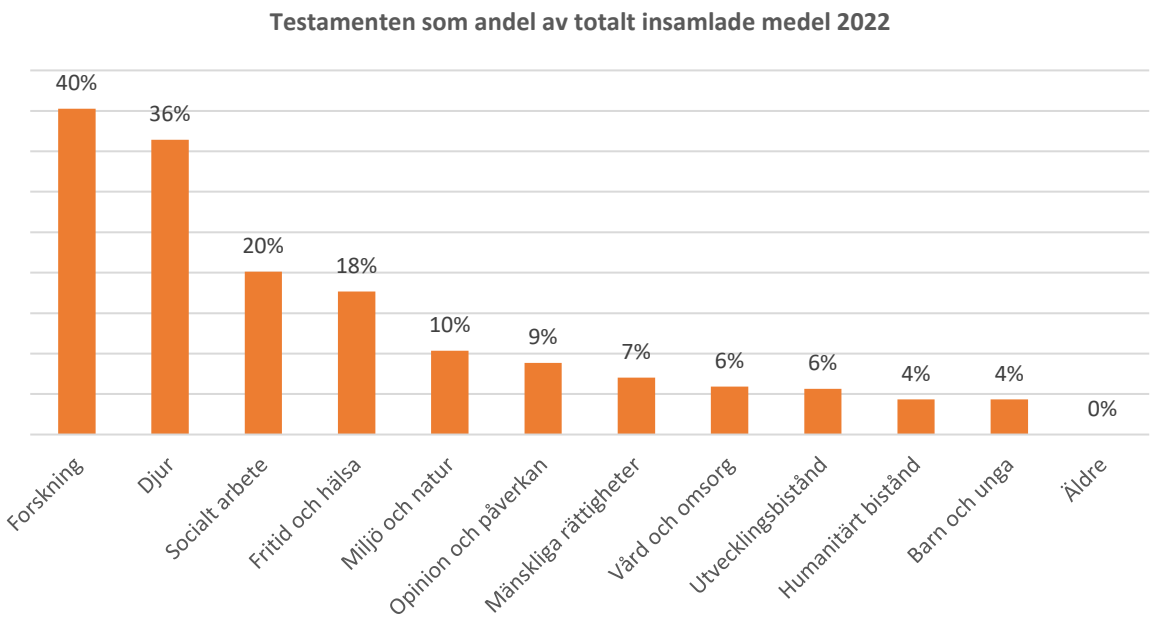
Figur 39 - Testamenterade gåvor per medlemskategori

Topp-10
Testamenterade gåvor 2022

1. Cancerfonden (1)
2. Hjärt-Lungfonden (2)
3. Barncancerfonden (4)
4. Läkare utan gränser (3)
5. Frälsningsarmén (6)
6. Hjärnfonden (11)
7. Världsnaturfonden WWF (5)
8. Stockholms stadsmission (7)
9. SOS Barnbyar (8)
10. Rädda Barnen (9)

Topplistan för testamenten för 2022 liknar i stor utsträckning den för 2021 och den visar att de tio organisationer som fått flest testamenterade gåvor samtliga är organisationer har insamlade medel >100mkr. Bland mindre organisationer finns det sex organisationer som har mer än 50% av årets insamlade medel från testamenten, vilket visar både på hur viktig denna givarkategori kan vara, och på hur mycket det kan svänga från år till år beroende på hur testamentena faller ut.

Totalt testamenterat belopp 2022 per ändamål visar att lite mer än hälften av alla testamenterade gåvor går till forskning, precis som under 2021. En uppdelning av hur stor andel testamenten utgör av totalt insamlade medel visar tydligt att för vissa huvudändamål är testamenten oerhört betydelsefulla. Organisationer med forskning eller djur som ändamål har runt 40% av sina insamlade medel från testamenterade medel, medan till exempel barn och unga och humanitärt bistånd endast har 4%.

Figur 40 – Testamenten som andel av totalt insamlade medel 2022

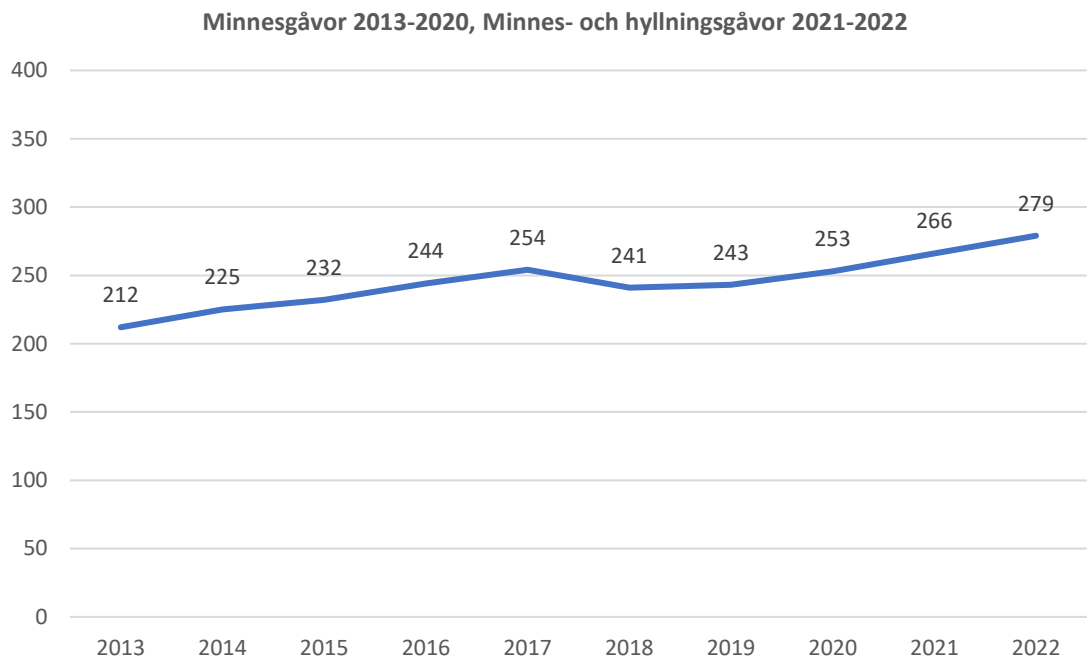
3.1.6 Minnes- och hyllningsgåvor

Från 2021 har organisationerna fått redovisa minnesgåvor och hyllningsgåvor tillsammans, vilket skiljer sig från tidigare år då de enbart redovisade minnesgåvor. Detta påverkar förstås delvis möjligheten att göra en direkt jämförelse med föregående år men hyllningsgåvorna utgör endast en liten del av de totala intäkterna.

Under 2022 bidrog minnes- och hyllningsgåvor med 279 miljoner kronor i intäkter. Det är en ökning med 13 miljoner kronor (5%) i jämförelse med 2021.

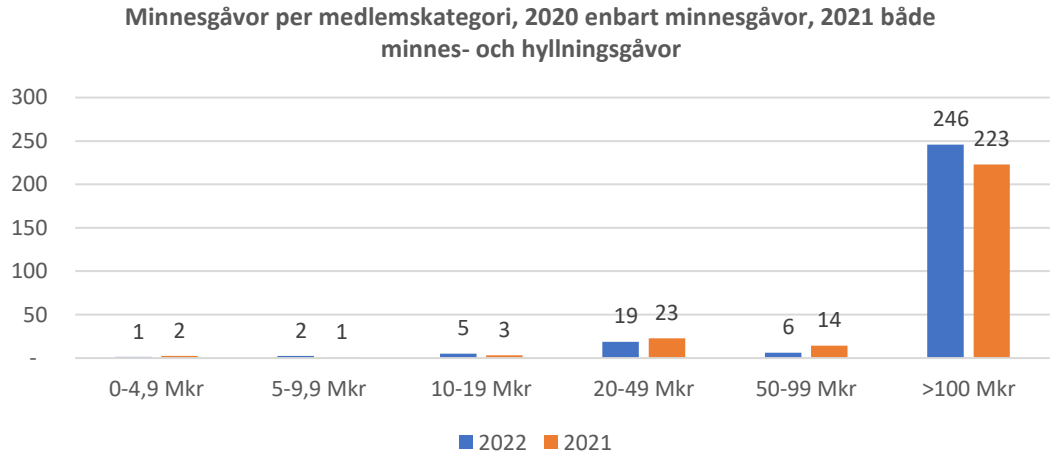
Topp-10
Minnes- och hyllningsgåvor 2022

1. Cancerfonden (1)
2. Hjärt-Lungfonden (2)
3. Läkare utan gränser (4)
4. Hjärnfonden (3)
5. Operation Smile Sverige (6)
6. Barncancerfonden (5)
7. Alzheimerfonden (8)
8. Min stora dag (12)
9. Svenska Röda Korset (16)
10. Rädda Barnen (8)

Figur 41 - Minnesgåvor 2013–2020, Minnes- och hyllningsgåvor 2021–2022

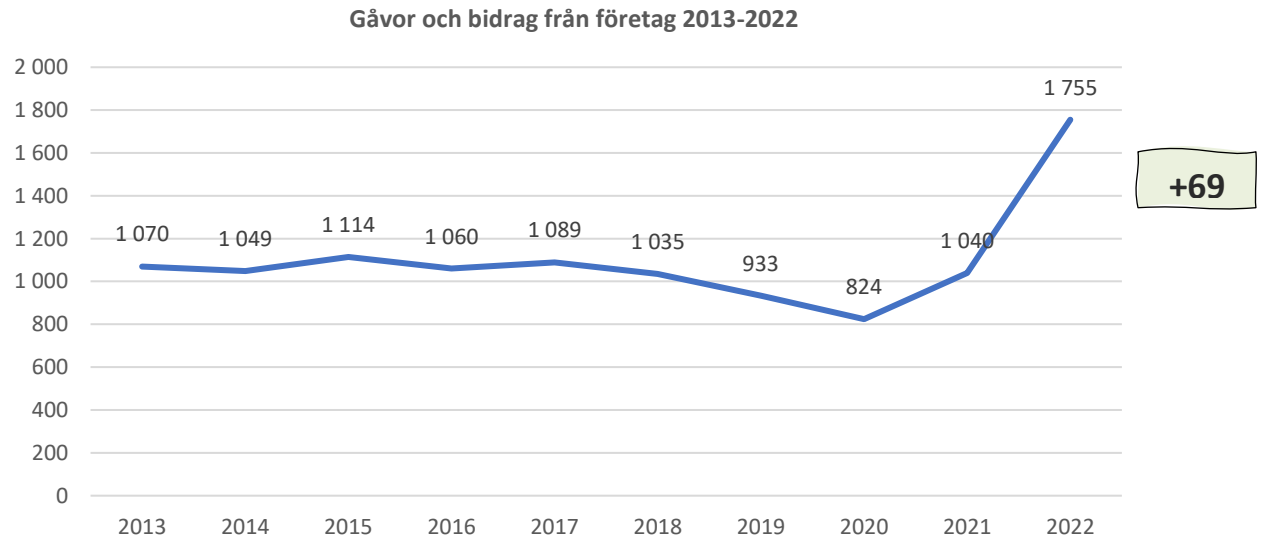
Den totala mängden minnesgåvor är relativt konstant över åren, och detta gäller, till skillnad mot testamenten, också till stor del för de enskilda organisationerna. De allra flesta rapporterar liknande nivåer för 2022 som under 2021, vilket visar att även om minnes- och hyllningsgåvor inte är en tydlig växande kategori så är det en relativt stadig och stabil intäktskälla för organisationerna.

Figur 42 - Minnesgåvor per medlemskategori

3.2 Gåvor och bidrag från företag

Intäkterna från gåvor, bidrag och samarbeten från företag har pendlat runt 1 miljard kronor sedan 2013, då mer detaljerad statistik först togs fram, och fram till 2018[8]. Nedgången 2020 med drygt 110 miljoner kronor eller 12% berodde framför allt på minskade intäkter för de största organisationerna och var en effekt av näringslivets neddragningar i samband med pandemin. Under 2021 sågs en tillbakagång till det som tidigare varit ett normalläge. Ett normalläge som dock förskjutits rejält under 2022 där gåvor och bidrag från företag ökat med 69% till 1 755 miljoner kronor. Det är 140 organisationer som uppger att de fått intäkter från företag under året, vilket är något fler än 2021 (133). Av dessa upp ger 75 organisationer att de ökat sina intäkter från företag, medan 59 organisationer har sett minskade intäkter. Liksom för övriga givargrupper handlar det i hög grad om att näringslivets stöd är ett svar på invasionen av Ukraina.

Figur 43 - Gåvor och bidrag från företag 2013 - 2022

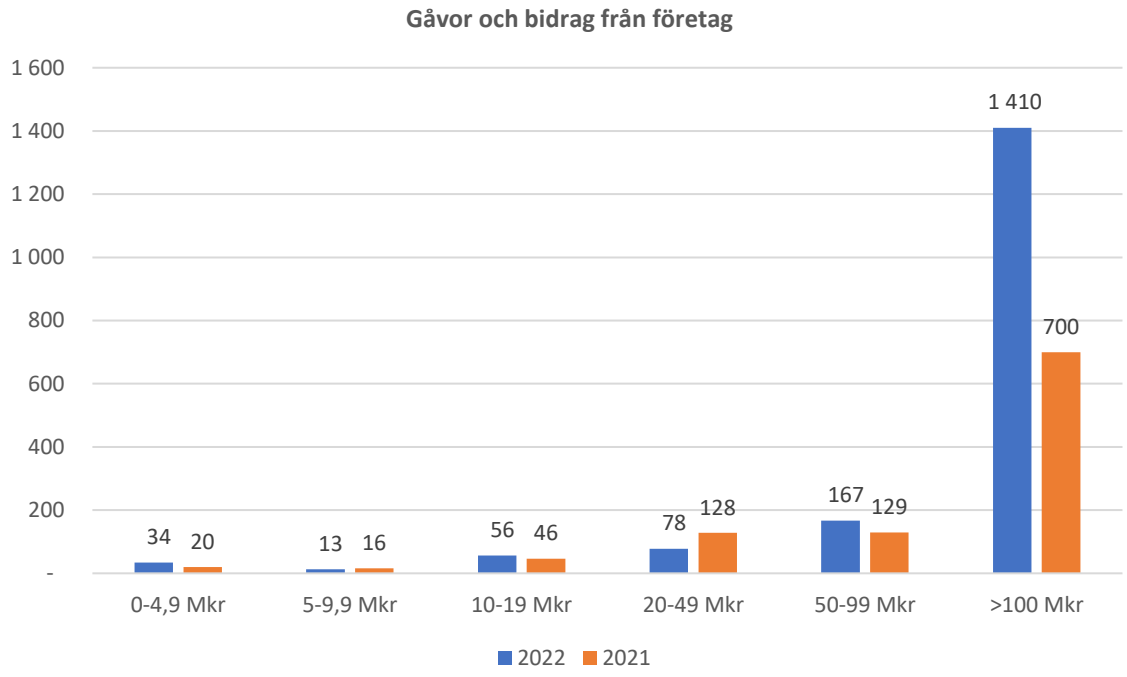
[8] Nedgången 2019 förklaras av att en stor gåva via en företagsnära stiftelse har flyttats till Övriga organisationer samt att ett stort företagsstöd till en enskild organisation fasades ut.

Det är ca 33 000 företag som gett gåvor och bidrag, en uppgång på 10% från 2021. Detta är inte nödvändigtvis unika företag, utan samma företag kan ha gett till flera organisationer. Denna siffra ska läsas med försiktighet eftersom alla organisationer inte har möjlighet att mäta den. Siffran är därför framför allt en indikation.

De ökade gåvorna och bidragen från företag har nästan uteslutande rört sig mot de större organisationerna och mot organisationer som haft verksamhet i Ukraina. Organisationer med mer än 100 miljoner kronor i insamlade medel dubblerar sin insamling från företag under 2022, och tar emot 80% (67%) av de totala insamlade medlen från företag. Topp 10-listan domineras också av stora organisationer som har haft insamlingar till förmån för Ukraina.

Topp-10
Intäkter från företag 2022
(gåvor, bidrag och samarbeten)

1	Sverige för UNHCR (1)
2	Unicef Sverige (5)
3	Rädda Barnen (2)
4	Svenska Röda Korset (24)
5	Cancerfonden (4)
6	Barncancerfonden (3)
7	Läkare utan gränser (11)
8	SOS Barnbyar (6)
9	BRIS (9)
10	Stockholms Stadsmission (10)

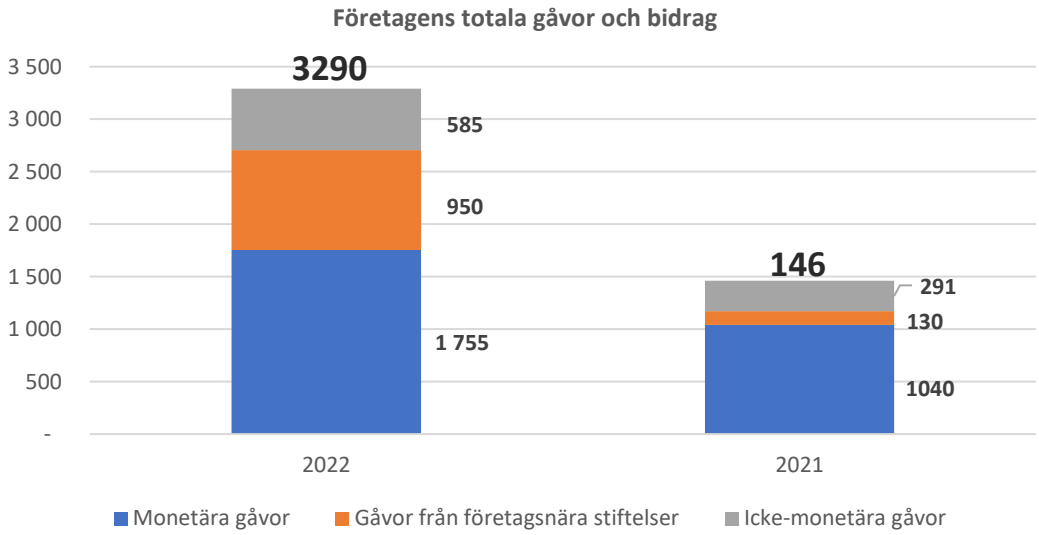

Figur 44 - Gåvor och bidrag från företag

Icke-monetära gåvor ökar också kraftigt från 291 miljoner kronor under 2021 till 583 miljoner kronor, vilket med stor sannolikhet även det beror på stödet till Ukraina. Med icke-monetära gåvor menas till exempel pro-bono insatser eller utbyten av varor och/eller tjänster mot partnerskap. Alltså någon form av gåva/bidrag/tjänst från ett företag som har

ett värde för mottagande organisation men som inte skänks i pengar. Företagsnära stiftelser har ökat med strax över 800 miljoner kronor, vilket innebär att även utan tillskottet från Akelius Foundation skulle bidraget från företagsnära stiftelser ha vuxit med över 100 miljoner, vilket är nästan en fördubbling mot 2021.

När man räknar ihop dessa tre former av stöd från företag har summan mer än dubblerats mellan 2021 och 2022, vilket illustreras i figuren nedan.

Figur 45 - Företagens totala gåvor och bidrag

3.3 Gåvor och bidrag från andra organisationer

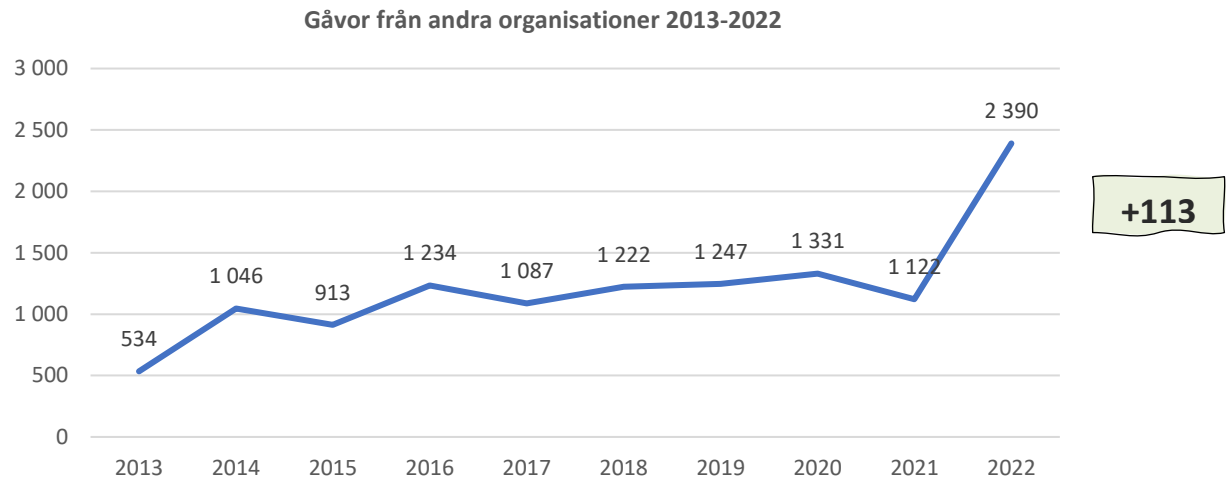
Giva Sveriges statistik för organisationers gåvor och bidrag omfattar endast intäkter från privata (icke-offentliga) organisationer och stiftelser. Därför ingår till exempel inte bidrag från Allmänna Arvsfonden, ForumCiv, myndigheter eller kommuner i denna sammanställning. Däremot ingår gåvor och bidrag från Radiohjälpen och Postkodstiftelsen samt intäkter från lotterier. Bidragen och gåvorna från Radiohjälpen står för 165 miljoner kronor (2021: 125 mkr) och Postkodsstiftelsen 8,8 miljoner kronor (2021: 20 miljoner kronor).

Gåvor och bidrag från andra organisationer ökar med drygt 1,2

Topp-10 2022
Gåvor och bidrag från andra organisationer

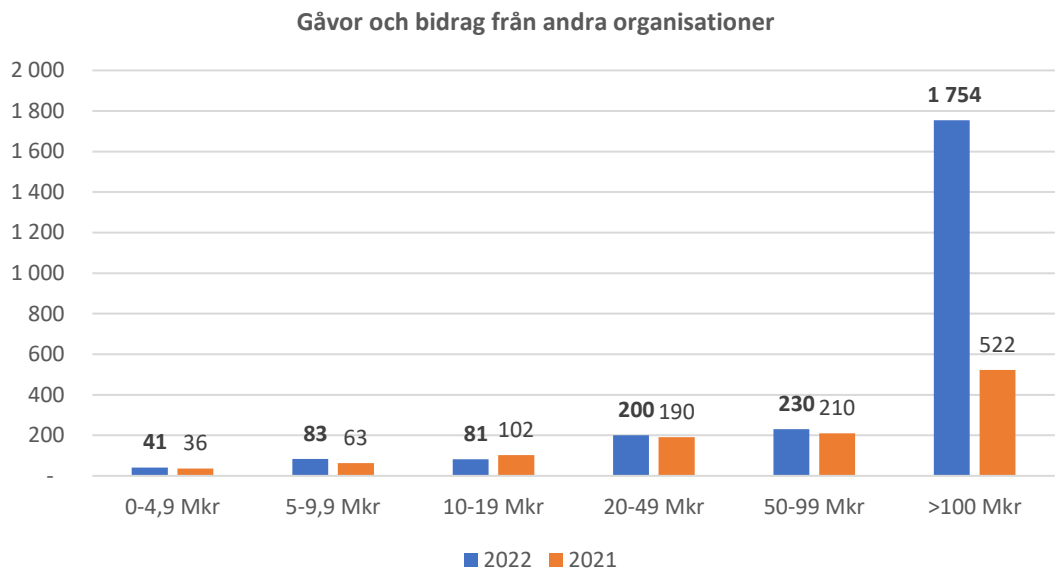
1	Sverige för UNHCR (11)
2	Svenska Röda Korset (2)
3	Unicef Sverige (19)
4	Rädda Barnen (1)
5	Läkarmissionen (3)
6	Peace Parks Foundation Sweden (6)
7	SOS Barnbyar (4)
8	Cancerfonden (5)
9	Läkare utan gränser (14)
10	Synskadades Riksförbund (-)

miljarder kronor vilket är mer än en dubblering jämfört med 2021 och Akelius Foundations bidrag på 700 miljoner kronor står för lite mer än hälften av den ökningen. Företagsnära stiftelser är en del av den totala summan från andra organisationer och stod förra året för cirka 21% medan det under 2022 utgör cirka 40%. Det är också nästan dubbelt så många organisationer som uppger att de fått bidrag från företagsnära stiftelser under året, 39 jämfört med 24 2021.

Figur 46 - Gåvor från andra organisationer 2013 - 2022

Det är dock framför allt de större organisationerna som fått ta del av ökningen av gåvor från andra organisationer under 2022, de med mer än 100 miljoner kronor i insamlade medel har ökat intäkterna från andra organisationer med 1,2 miljarder. Övriga har ungefär samma andel av gåvor från andra organisationer som tidigare år.

Figur 47 - Gåvor och bidrag från andra organisationer per storlekskategori

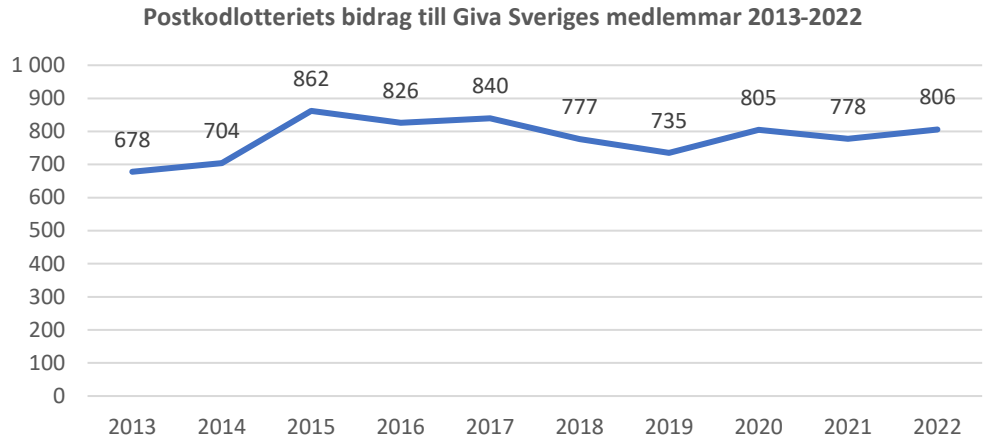
3.4 Gåvor och bidrag från Postkodlotteriet

För att ta del av Postkodlotteriets överskott måste organisationen vara godkänd som mottagare, där bland annat medlemskap i Giva Sverige är ett krav, och ingå i Postkodföreningen. Basstödet från Postkodlotteriet är betydelsefullt då det är ett generellt verksamhetsstöd. I tillägg till detta ges även riktade bidrag för till exempel Drömprojekt eller i samband med särskilda händelser. Giva Sveriges medlemmar uppger att de under 2022 mottagit gåvor och bidrag från Postkodlotteriet till en summa av 806[9] miljoner kronor,

+4%

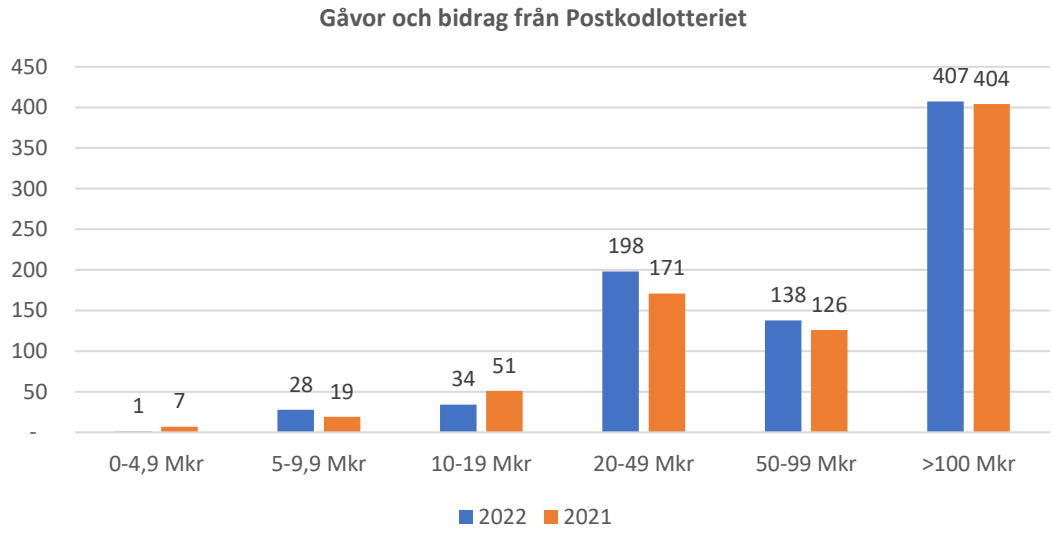
[9] Det totala bidraget från Postkodlotteriet för 2022 är 856 miljoner kronor fördelat på basstöd, drömprojekt och flickors utbildning. Det avviker sig något från ovanstående belopp pga olika redovisningsperioder.

vilket är en liknande nivå som under de senaste åren.

Figur 48 - Postkodlotteriets bidrag 2013 - 2022

Postkodlotteriets bidrag är framför allt en viktig och stabil del av små och mellanstora organisationers intäkter, för organisationer med mellan 5–99 miljoner kronor i insamlade medel står Postkodlotteriet för 9–19% av de totala insamlade medlen, vilket kan ses i figur 22. För organisationer med mer än 100 miljoner kronor i insamlade medel utgör det dock endast 4%.

Figur 49 - Gåvor och bidrag från Postkodlotteriet per storlekskategori

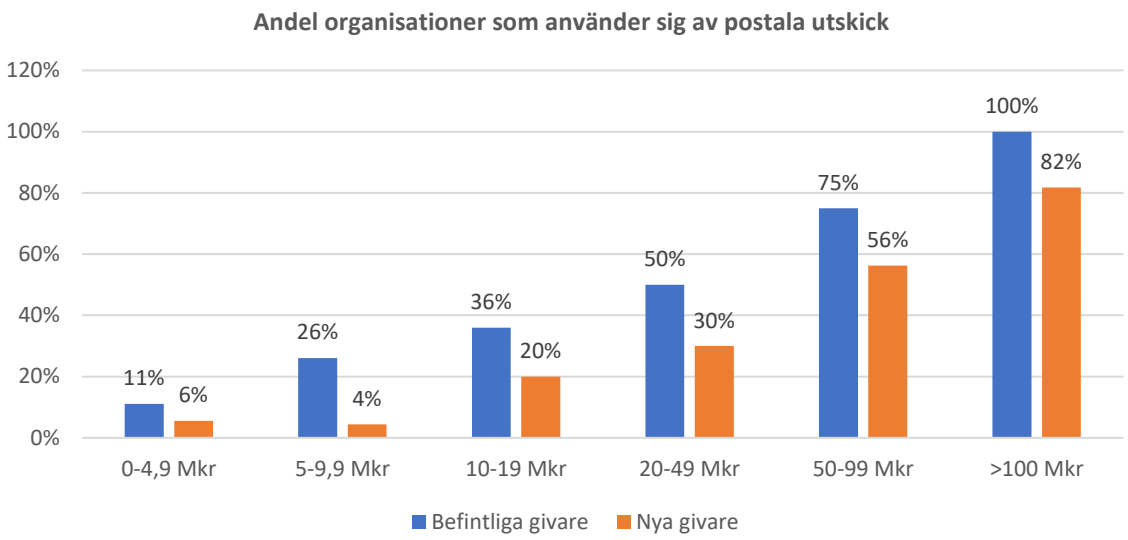
4. Insamlingskanaler

Nytt för årets rapport är att här ges en översikt över ett antal kanaler för att samla in medel som organisationer använder sig av. Kanalerna skiljer sig åt i form och funktion och det finns betydligt fler sätt att samla in pengar på, men det gemensamma för dessa kanaler är att det är rimligt enkelt att hänvisa specifika intäkter till dem.

4.1 Postala utskick bidrar till 11% av intäkterna från gåvor från allmänheten

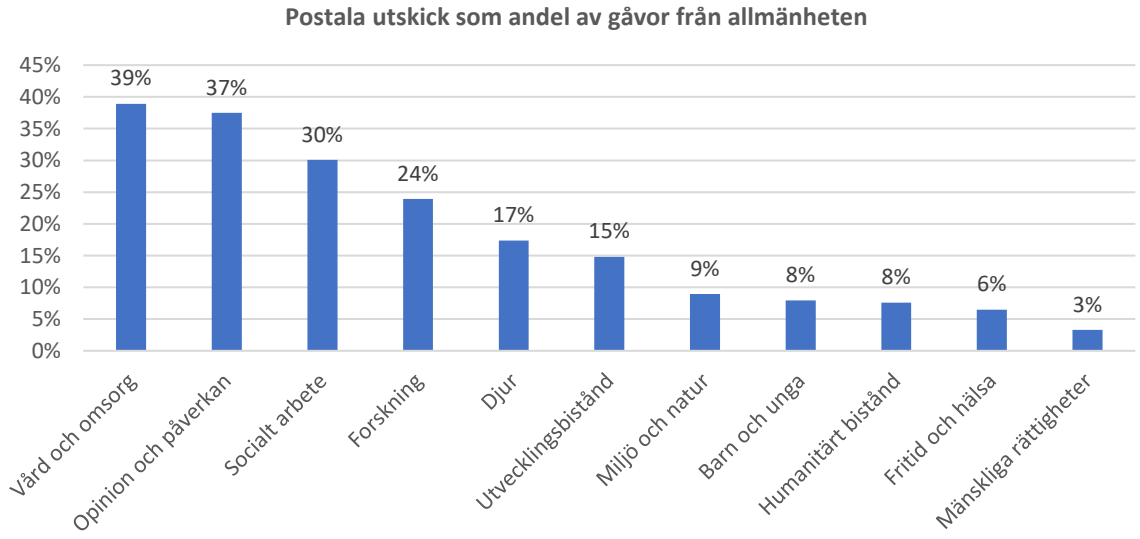
Totalt har organisationerna samlat in drygt 750 miljoner kronor via postala utskick vilket utgör 11% av gåvor från allmänheten. Detta innefattar utskick både till befintliga givare och nya givare. Drygt 4 av 10 organisationer (71) uppger att de gör postala utskick. Av dessa gör 26 organisationer utskick endast mot befintliga givare, en organisation skickar endast ut till nya givare medan 45 organisationer skickar ut till både befintliga och nya givare.

Detta visar att postala utskick framför allt är ett sätt att nå ut till redan befintliga givare. Postala utskick är en effektiv metod för att nå givare och potentiella givare men det är en förhållandevis dyr insamlingskanal innan en tillräckligt stor databas är uppbyggd. Därför är det främst mer kostnadseffektivt för de större organisationerna att använda sig av postala utskick, vilket också framgår av tabellen nedan.

Figur 50 - Andel av organisationer som använder sig av postala utskick

Vård och omsorg (39%), Opinion och påverkan (37%) och Socialt arbete (30%) är de ändamål som samlar in störst andel av gåvor från allmänheten via postala utskick.

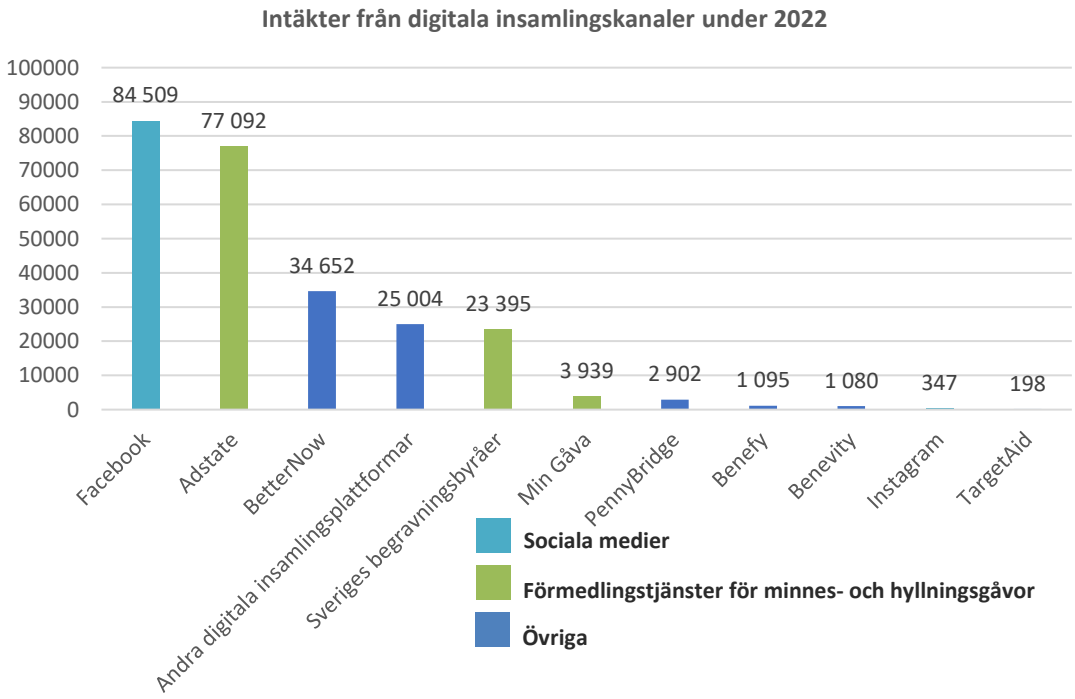
Figur 51 - Postala utskick som andel av gåvor från allmänheten

4.2 Digitala insamlingskanaler

För att få en bättre bild av de digitala flödena av gåvor har vi i årets undersökning breddat frågan om digitala insamlingsplattformar till att omfatta fler förmedlingstjänster och

plattformar för givande vid sidan av sociala medier. Med digitala insamlingsplattformar avses i detta fall en bredd av tjänster som ger möjlighet för organisationerna att skapa insamlingar eller kampanjer, för privatpersoner att ge gåvor eller sätta upp egna insamlingar eller för andra aktörer att förmedla vidare gåvor till organisationerna. Frågan är omformulerad till detta år där organisationerna har fått svara på ett större antal olika plattformar, samt om de använder sig av någon vid sidan av de nämnda. Kanalerna kan delas upp i sociala plattformar (Facebook/Instagram), förmedlingstjänster för minnes- och hyllningsgåvor (Adstate/Sveriges begravningsbyråer/Min gåva) och övriga.

Gränsen mellan en marknadsföringsplattform och en insamlingsplattform är också ofta vag, vilket ses i att Adoveo nämns som en digital insamlingsplattform i de öppna svaren. Adoveo ger möjligheter till att skapa digitala insamlingskampanjer och ligger därmed i gränslandet mellan att erbjuda marknadsföringsåtgärder och att vara en insamlingsplattform.

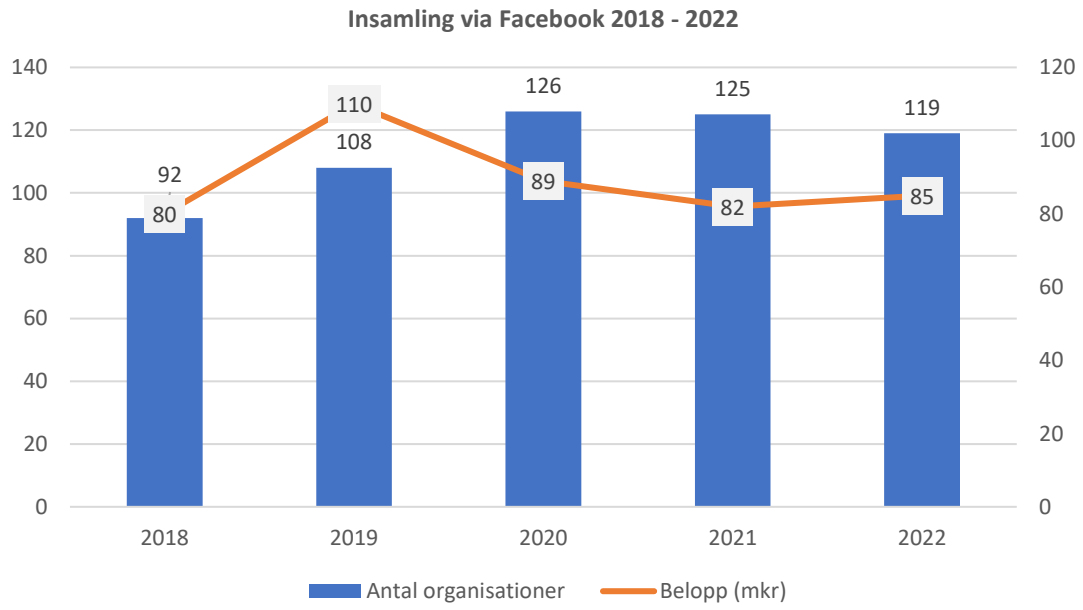

Figur 52 - Intäkter från digitala insamlingskanaler 2022

4.2.1 Gåvor via sociala plattformar på liknande nivåer som tidigare

Vissa former av insamlingar via sociala medier syftar till att få in trafik till hemsidan, medan andra är direkta insamlingar som sker på den sociala plattformen. Här åsyftas endast de insamlade medel som kommit in som utbetalningar från själva plattformen. Insamling via Facebook som ger direkta utbetalningar från plattformen har över de år som det har mätts här legat på en konstant nivå, och så även i år trots att givandet totalt sett ökat markant. Den totala summan för 2022 är 85 miljoner kronor vilket är en ökning med 4% från 82

miljoner kronor 2021. Något färre organisationer uppger också att de fått intäkter överhuvudtaget via Facebook, 119 jämfört med 125 föregående år. För ett fåtal organisationer är dock detta en mycket viktig inkomstkälla, fyra organisationer uppger att 20% eller mer av deras insamlade medel kommer via Facebook.

Figur 53 - Insamling via Facebook

Övriga sociala plattformar bidrar endast med mindre summor till de totala gåvointäkterna.

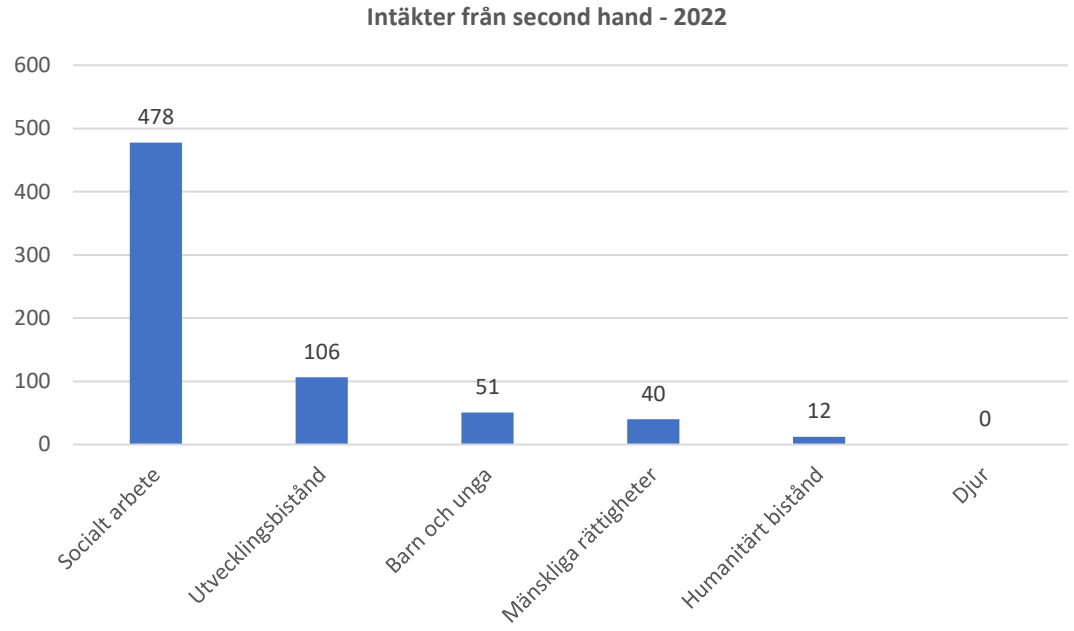
4.2.2 Minnesgåvor största användningen för digitala plattformar

Hälften av organisationerna anger att de har intäkter från någon digital insamlingsplattform, och den totala summan uppgår till 170 miljoner kronor. Alltså ungefär dubbelt så mycket som uppges betalas ut från Facebook, men förmedlingstjänster för minnesgåvor står för över 100 miljoner kronor av dessa. För de allra flesta organisationer ger insamlingen via digitala plattformar en liten andel av gåvor från allmänheten, men sex organisationer uppger att de får in 20% eller mer av sina gåvor från allmänheten via dessa digitala insamlingsplattformar.

4.3 Second hand

Av Giva Sveriges medlemmar uppger 18 organisationer att de har intäkter från second hand under 2022, till en total summa av 687 miljoner kronor. Knappt 70% av intäkterna från second hand går till organisationer med socialt arbete som ändamål, där Frälsningsarmén

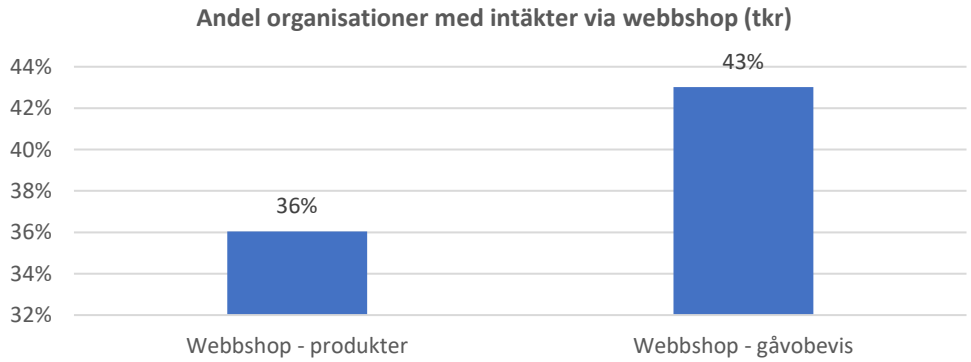
och Stadsmissionerna står för den största andelen.

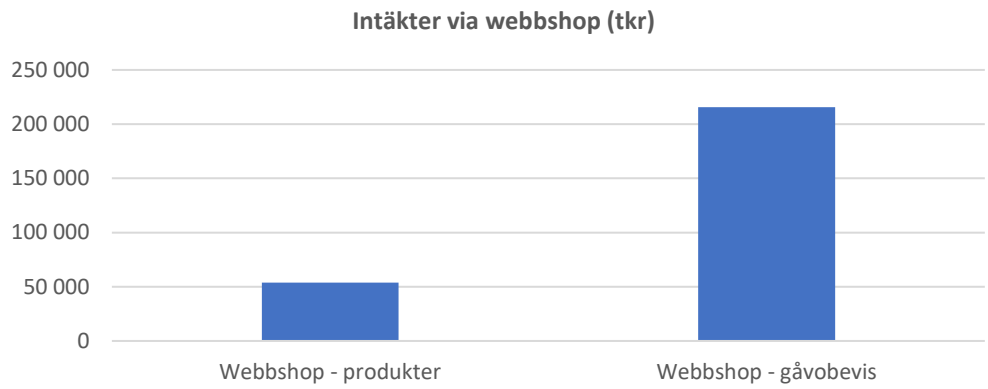
Figur 54 - Intäkter från second hand 2022

4.4 Webbshop

Frågan om intäkter via webbshop, antingen via att sälja produkter och/eller att tillhandahålla gåvobevis, är ny för i år och därför kan inte utveckling över tid ännu visas upp. Drygt en tredjedel, 36% av organisationerna uppger att de har intäkter från försäljning av produkter via webbshop, medan 43% säljer gåvobevis via webbshop. Gåvobevis har totalt genererat 216 miljoner kronor medan organisationerna sålt produkter för 54 miljoner kronor.

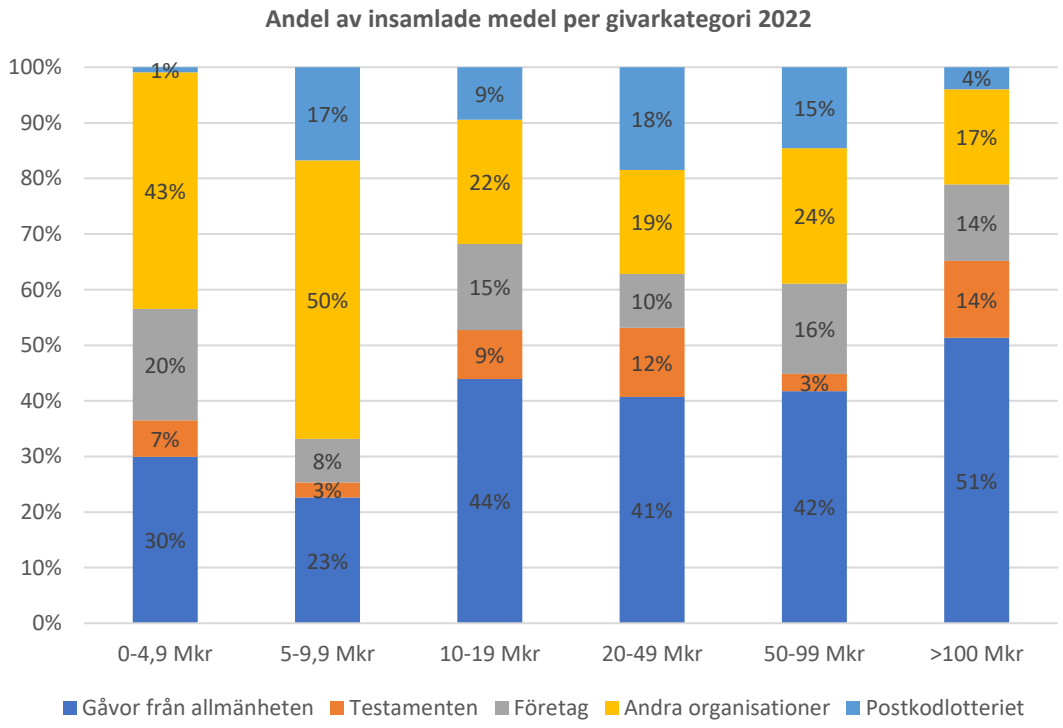
Figur 55 - Andel organisationer som har intäkter via webbshop

Figur 56 - Intäkter via webbshop

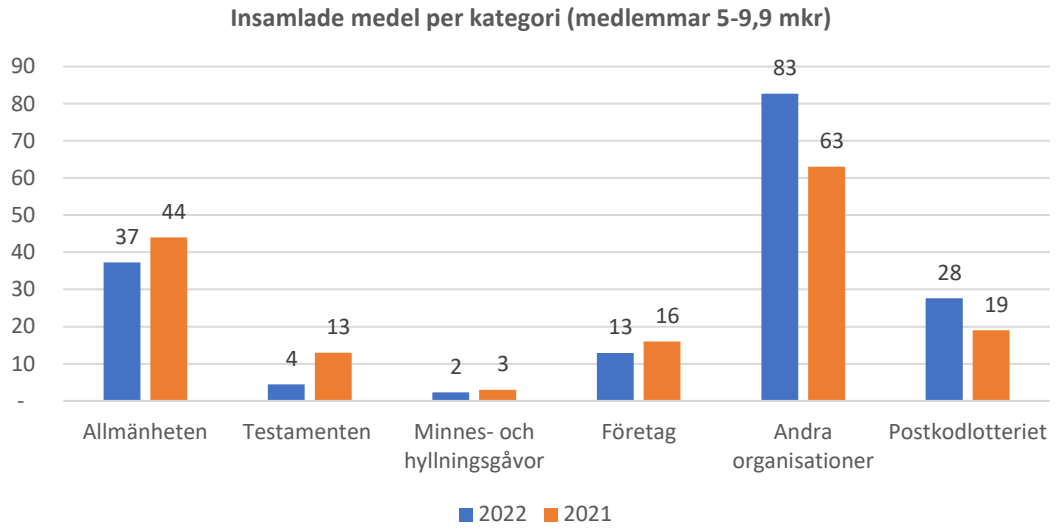
5. Insamlade medel per medlemskategori

I det här kapitlet redovisas statistiken fördelat på medlemskategorierna som baseras på storlek på totalt insamlade medel.

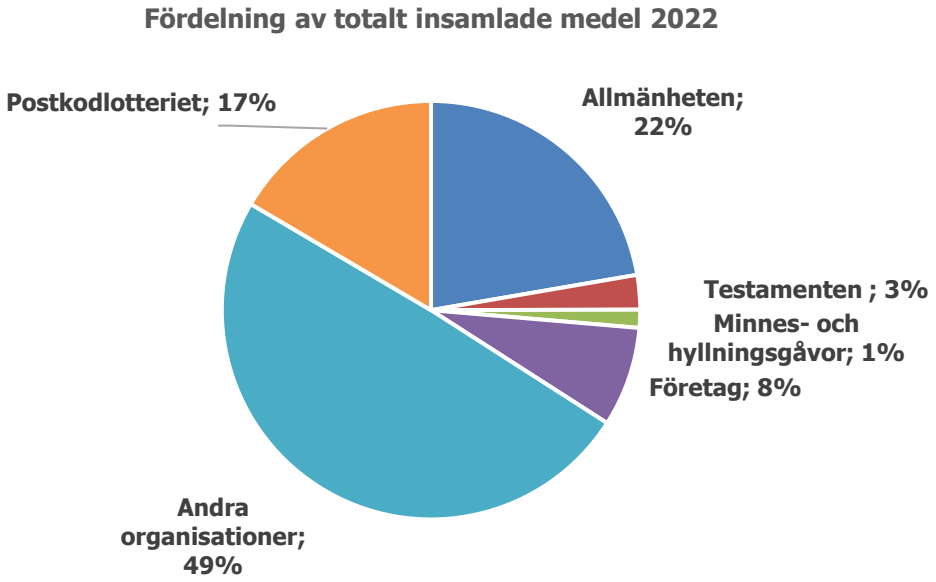

Figur 57

5.1 Medlemmar 5–9,9 miljoner kronor

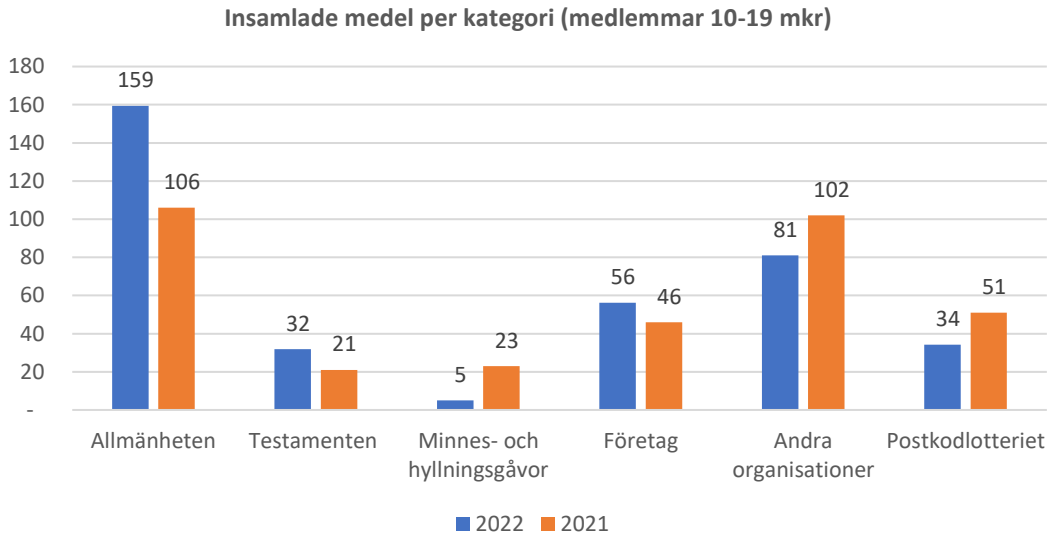

Figur 58

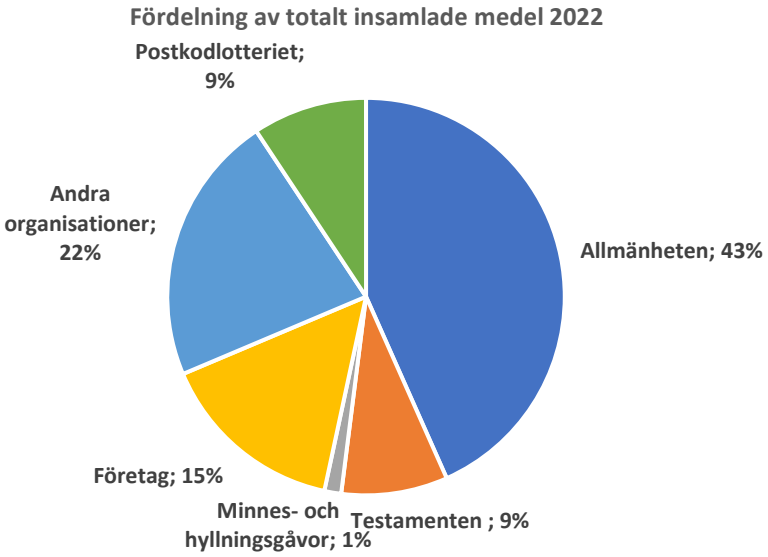

Figur 59

5.2 Medlemmar 10–19 miljoner kronor

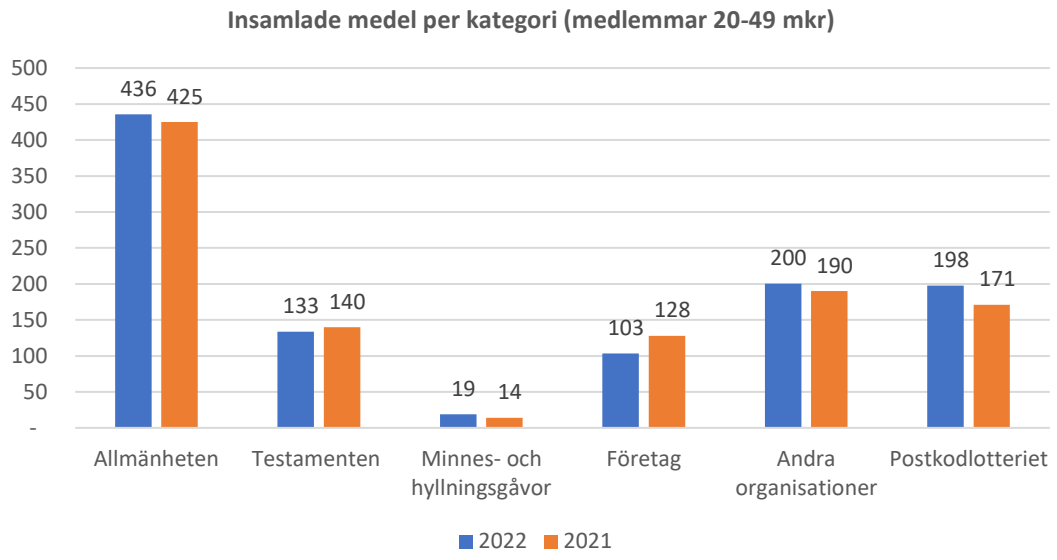

Figur 60

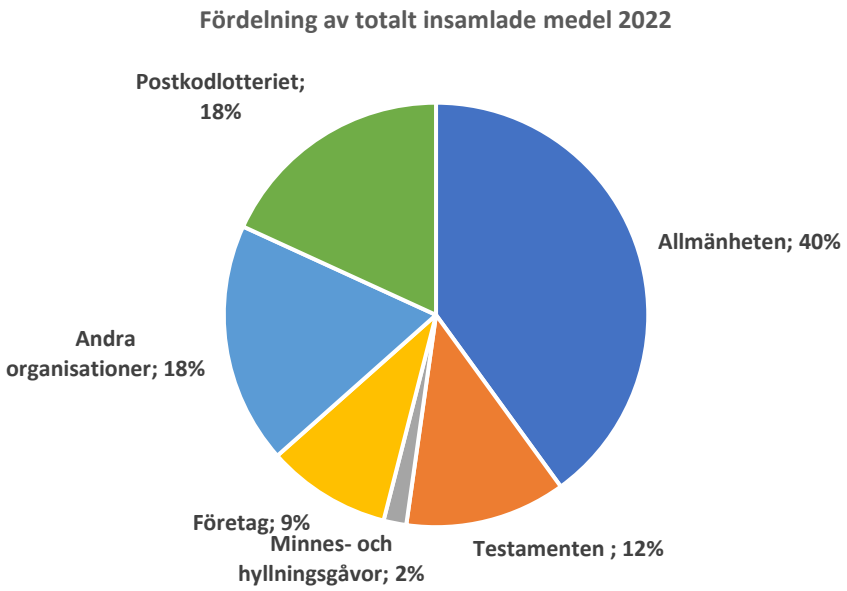

Figur 61

5.3 Medlemmar 20–49 miljoner kronor

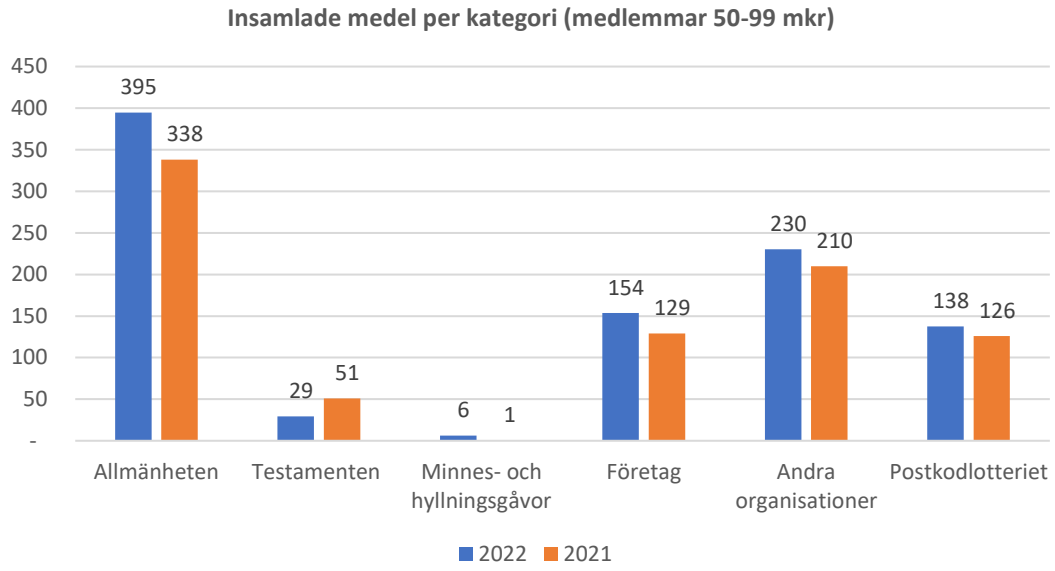

Figur 62

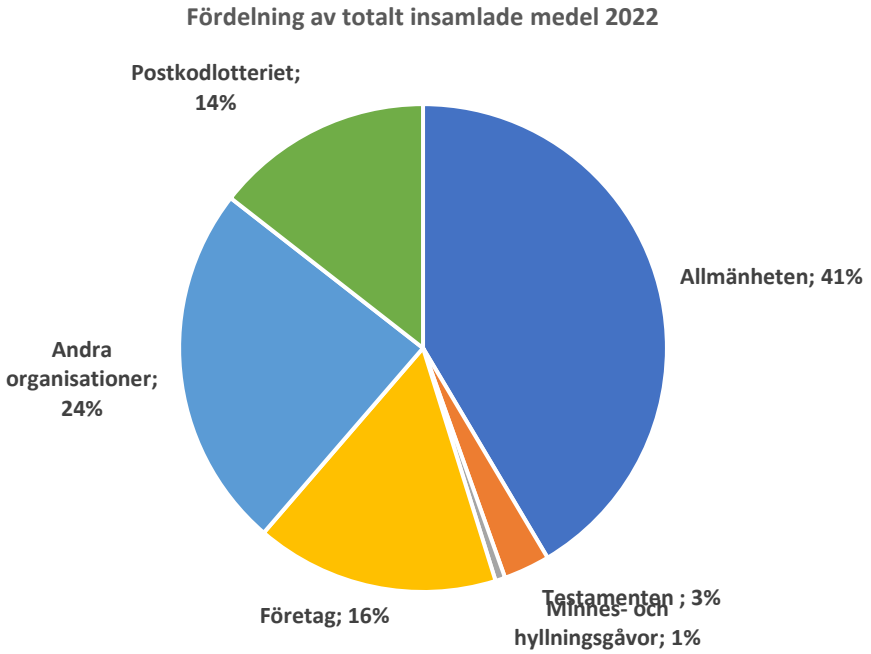

Figur 63

5.4 Medlemmar 50–99 miljoner kronor

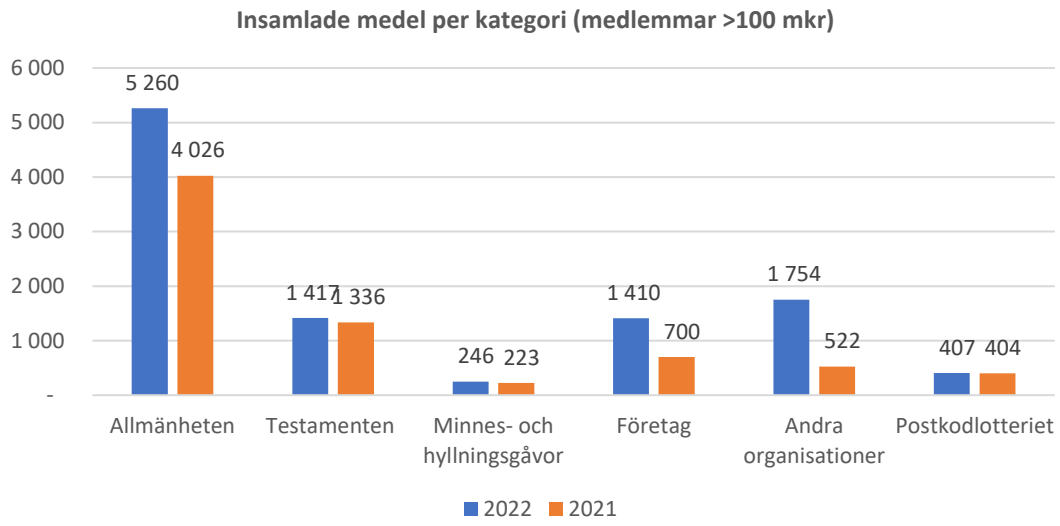

Figur 64

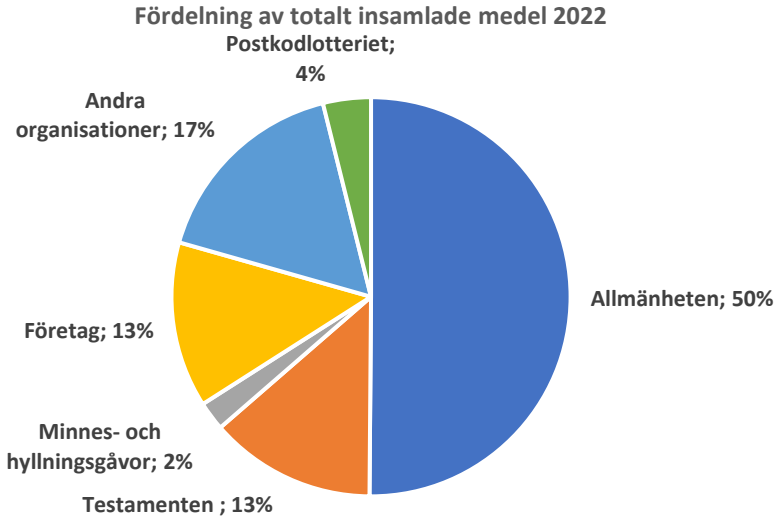

Figur 65

5.5 Medlemmar >100 miljoner kronor

Figur 66

Figur 67

Om rapporten och kontakt

Till grund för den här rapporten ligger medlemsorganisationernas egenrapporterade statistik för insamlade medel (finansiering från gåvor, bidrag och samarbeten) från den privata sektorn. Underlaget består dels av totalt insamlade medel enligt respektive organisations årsredovisning, dels insamlade medel uppdelat på olika givarkategorier (till exempel allmänhet och företag).

- Rapporteringen har gjorts under perioden: 24 mars – 5 maj 2022
- Antal rapporterande medlemsorganisationer är 175

Rapporten ger en bild av hur givandet och insamling av gåvor utvecklas över tid eftersom den baseras på medlemmarnas egna data över intäkter från gåvor och bidrag. Giva Sverige strävar efter att få en enhetlig rapportering och gemensamma definitioner för att kunna ge en så rättvisande bild som möjligt av hur givande och insamling utvecklas. Ett led i detta är *Styrande riktlinjer för årsredovisning enligt K3* som är en del av Kvalitetskoden som alla Giva Sveriges medlemmar ska följa. En annan del är att definiera tydligt vad som ingår i olika typer av gåvor eller bidrag. Utöver denna rapport tar Giva Sverige också fram nyckeltal för allmänhetens gåvor kvartalsvis. Dessa syftar till att ge en snabbare och enklare bild av utvecklingen av gåvor.

Den övergripande statistiken i kapitel 1 baseras på inhämtade data från medlems-organisationernas årsredovisningar och följer Giva Sveriges *Styrande riktlinjer för årsredovisning enligt K3* medan underlaget för den uppdelade statistiken i kapitel 3 vanligen hämtas från insamlings- eller CRM-system. Dessa siffror kan skilja sig något från helhetssiffrorna i och med att redovisningsprinciper ska spegla användningen av gåvomedel för ändamålet mellan åren.

Motsvarande undersökning för 2021 besvarades av 169 medlemmar. Några justeringar har skett i 2021 års siffror efter att rapporten publicerades förra året. Det beror på att vissa organisationer har lämnat preliminära data och att vissa har brutna räkenskapsår där uppgifterna i efterhand har justerats.

Källor
Undersökning om insamlade medel 2022 till Giva Sveriges medlemsorganisationer
Nyckeltal för gåvor 2022 samt Q12023, Giva Sverige
Allmänheten om givande jan/feb samt mars 2022 och jan 2023, Novus
Gåvoindex – februari och mars 2023, Giva Sverige

Kontakt

Har du frågor om rapporten eller vill du veta mer om Giva Sverige – kontakta:

Mårten Palmefors, senior analytiker
Telefon: 08-677 30 97, E-post: marten@givasverige.se